

TÓM TẮT KIẾN THỨC TOÁN CẤP III

ÔN THI THPT QUỐC GIA

I. CÔNG THỨC LƯỢNG GIÁC

1. Hệ thức cơ bản:

▪ $\sin^2 \alpha + \cos^2 \alpha = 1$	▪ $\tan \alpha = \frac{\sin \alpha}{\cos \alpha}$	▪ $\cot \alpha = \frac{\cos \alpha}{\sin \alpha}$	▪ $\tan \alpha \cdot \cot \alpha = 1$
▪ $1 + \tan^2 \alpha = \frac{1}{\cos^2 \alpha}$	▪ $1 + \cot^2 \alpha = \frac{1}{\sin^2 \alpha}$	▪ $\begin{cases} \forall k \in \mathbb{Z} \\ \sin(\alpha + k2\pi) = \sin \alpha \\ \cos(\alpha + k2\pi) = \cos \alpha \end{cases}$	▪ $\begin{cases} \forall k \in \mathbb{Z} \\ \tan(\alpha + k\pi) = \tan \alpha \\ \cot(\alpha + k\pi) = \cot \alpha \end{cases}$

2. Cung liên kết:

Đối: α và $-\alpha$	Bù: α và $\pi - \alpha$	Phụ: α và $\frac{\pi}{2} - \alpha$	Khác pi: α ; $\pi + \alpha$	Khác $\frac{\pi}{2}$: α ; $\frac{\pi}{2} + \alpha$
$\sin(-\alpha) = -\sin \alpha$	$\sin(\pi - \alpha) = \sin \alpha$	$\sin\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = \cos \alpha$	$\sin(\pi + \alpha) = -\sin \alpha$	$\sin\left(\frac{\pi}{2} + \alpha\right) = \cos \alpha$
$\cos(-\alpha) = \cos \alpha$	$\cos(\pi - \alpha) = -\cos \alpha$	$\cos\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = \sin \alpha$	$\cos(\pi + \alpha) = -\cos \alpha$	$\cos\left(\frac{\pi}{2} + \alpha\right) = -\sin \alpha$
$\tan(-\alpha) = -\tan \alpha$	$\tan(\pi - \alpha) = -\tan \alpha$	$\tan\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = \cot \alpha$	$\tan(\pi + \alpha) = \tan \alpha$	$\tan\left(\frac{\pi}{2} + \alpha\right) = -\cot \alpha$
$\cot(-\alpha) = -\cot \alpha$	$\cot(\pi - \alpha) = -\cot \alpha$	$\cot\left(\frac{\pi}{2} - \alpha\right) = \tan \alpha$	$\cot(\pi + \alpha) = \cot \alpha$	$\cot\left(\frac{\pi}{2} + \alpha\right) = -\tan \alpha$
Cos Đối	Sin Bù	Phụ Chéo	Khác pi Tang, Cotang	Khác pi chia 2 Sin bạn cos

3. Công thức cộng:

$\begin{aligned} * \sin(a+b) &= \sin a \cdot \cos b + \sin b \cdot \cos a \\ * \sin(a-b) &= \sin a \cdot \cos b - \sin b \cdot \cos a \end{aligned}$	$\begin{aligned} * \cos(a+b) &= \cos a \cdot \cos b - \sin a \cdot \sin b \\ * \cos(a-b) &= \cos a \cdot \cos b + \sin a \cdot \sin b \end{aligned}$
$\tan(a+b) = \frac{\tan a + \tan b}{1 - \tan a \cdot \tan b}$	$\tan(a-b) = \frac{\tan a - \tan b}{1 + \tan a \cdot \tan b}$

4. Công thức nhân đôi, nhân ba:

$\sin 2\alpha = 2\sin \alpha .\cos \alpha$	$\cos 2\alpha = \cos^2 \alpha - \sin^2 \alpha$ $= 2\cos^2 \alpha - 1 = 1 - 2\sin^2 \alpha$	$\tan 2\alpha = \frac{2\tan \alpha}{1 - \tan^2 \alpha}$
$\sin 3\alpha = 3\sin \alpha - 4\sin^3 \alpha$	$\cos 3\alpha = 4\cos^3 \alpha - 3\cos \alpha$	$\tan 3\alpha = \frac{3\tan \alpha - \tan^3 \alpha}{1 - 3\tan^2 \alpha}$
5. Công thức hạ bậc		
$\sin^2 \alpha = \frac{1 - \cos 2\alpha}{2}$	$\cos^2 \alpha = \frac{1 + \cos 2\alpha}{2}$	$\tan^2 \alpha = \frac{1 - \cos 2\alpha}{1 + \cos 2\alpha}$
6. Công thức biến đổi tổng thành tích:		
$\cos a + \cos b = 2\cos \frac{a+b}{2} .\cos \frac{a-b}{2}$	$\cos a - \cos b = -2\sin \frac{a+b}{2} .\sin \frac{a-b}{2}$	
$\sin a + \sin b = 2\sin \frac{a+b}{2} .\cos \frac{a-b}{2}$	$\sin a - \sin b = 2\cos \frac{a+b}{2} .\sin \frac{a-b}{2}$	
$\tan a + \tan b = \frac{\sin(a+b)}{\cos a .\cos b}$	$\tan a - \tan b = \frac{\sin(a-b)}{\cos a .\cos b}$	
$\sin \alpha + \cos \alpha = \sqrt{2} .\sin \left(\alpha + \frac{\pi}{4} \right) = \sqrt{2} .\cos \left(\alpha - \frac{\pi}{4} \right)$	$\sin \alpha - \cos \alpha = \sqrt{2} \sin \left(\alpha - \frac{\pi}{4} \right) = -\sqrt{2} \cos \left(\alpha + \frac{\pi}{4} \right)$	
7. Công thức biến đổi tích thành tổng:		
$\cos a .\cos b = \frac{1}{2} [\cos(a+b) + \cos(a-b)]$	$\sin a .\sin b = \frac{1}{2} [\cos(a-b) - \cos(a+b)]$	$\sin a .\cos b = \frac{1}{2} [\sin(a+b) + \sin(a-b)]$
Cos.Cos thì Cos cộng cộng Cos trừ	Sin.Sin thì Cos trừ trừ Cos cộng	Sin.Cos thì Sin cộng cộng Sin trừ
II. PHƯƠNG TRÌNH LƯỢNG GIÁC		
$\sin u = \sin v \Leftrightarrow \begin{cases} u = v + k2\pi \\ u = \pi - v + k2\pi \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z})$	$\cos u = \cos v \Leftrightarrow \begin{cases} u = v + k2\pi \\ u = -v + k2\pi \end{cases} \quad (k \in \mathbb{Z})$	
Đặc biệt: $\begin{cases} \sin u = 1 \Leftrightarrow u = \frac{\pi}{2} + k2\pi \\ \sin u = -1 \Leftrightarrow u = -\frac{\pi}{2} + k2\pi \quad (k \in \mathbb{Z}) \\ \sin u = 0 \Leftrightarrow u = k\pi \end{cases}$	Đặc biệt: $\begin{cases} \cos u = 1 \Leftrightarrow u = k2\pi \\ \cos u = -1 \Leftrightarrow u = \pi + k2\pi \quad (k \in \mathbb{Z}) \\ \cos u = 0 \Leftrightarrow u = \frac{\pi}{2} + k\pi \end{cases}$	
$\tan u = \tan v \Leftrightarrow u = v + k\pi \quad (k \in \mathbb{Z})$	$\cot u = \cot v \Leftrightarrow u = v + k\pi \quad (k \in \mathbb{Z})$	
Kỹ thuật 1: Làm mất dấu trừ		
<ul style="list-style-type: none">◦ $-\sin \alpha = \sin(-\alpha)$◦ $-\cos \alpha = \cos(\pi - \alpha)$◦ $-\tan \alpha = \tan(-\alpha)$◦ $-\cot \alpha = \cot(-\alpha)$	Ví dụ: $\sin \left(x - \frac{\pi}{4} \right) + \sin x = 0 \Leftrightarrow \sin \left(x - \frac{\pi}{4} \right) = -\sin x \Leftrightarrow \sin \left(x - \frac{\pi}{4} \right) = \sin(-x)$ $\Leftrightarrow \begin{cases} x - \frac{\pi}{4} = -x + k2\pi \\ x - \frac{\pi}{4} = \pi - x + k2\pi \text{ (vô nghiệm)} \end{cases} \Leftrightarrow x = \frac{\pi}{8} + k\pi \quad (k \in \mathbb{Z}).$	
Kỹ thuật 2: Biến đổi chéo		

$\circ \sin \alpha = \cos \left(\frac{\pi}{2} - \alpha \right)$ $\circ \cos \alpha = \sin \left(\frac{\pi}{2} - \alpha \right)$ $\circ \tan \alpha = \cot \left(\frac{\pi}{2} - \alpha \right)$ $\circ \cot \alpha = \tan \left(\frac{\pi}{2} - \alpha \right)$	Ví dụ: $\sin 2x = \cos x \Leftrightarrow \sin 2x = \sin \left(\frac{\pi}{2} - x \right) \Leftrightarrow \begin{cases} 2x = \frac{\pi}{2} - x + k2\pi \\ 2x = \pi - \left(\frac{\pi}{2} - x \right) + k2\pi \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} x = \frac{\pi}{6} + \frac{k2\pi}{3} \\ x = \frac{\pi}{2} + k2\pi \end{cases} (k \in \mathbb{Z}).$
--	--

Phương trình dạng $a \sin x + b \cos x = c$ (với $a^2 + b^2 \geq c^2$)	Phương trình dạng $a \sin^2 x + b \sin x \cos x + c \cos^2 x = d$
<ul style="list-style-type: none"> $a \sin x + b \cos x = c$ $\Leftrightarrow \frac{a}{\sqrt{a^2 + b^2}} \sin x + \frac{b}{\sqrt{a^2 + b^2}} \cos x = \frac{c}{\sqrt{a^2 + b^2}}$ $\Leftrightarrow \sin x \cdot \cos \alpha + \cos x \cdot \sin \alpha = \frac{c}{\sqrt{a^2 + b^2}}$ (với $\cos \alpha = \frac{a}{\sqrt{a^2 + b^2}}, \sin \alpha = \frac{b}{\sqrt{a^2 + b^2}}$) $\Leftrightarrow \sin(x + \alpha) = \sin \beta \Leftrightarrow \dots \text{ với } \sin \beta = \frac{c}{\sqrt{a^2 + b^2}}$ 	<ul style="list-style-type: none"> Trường hợp 1: Xét $\cos x = 0 \Rightarrow \sin^2 x = 1$. Ta có hệ sau: $\begin{cases} \sin^2 x = 1 \\ a \sin^2 x = d \end{cases} \Leftrightarrow \begin{cases} \sin^2 x = 1 \\ a = d \end{cases} \Leftrightarrow \dots (1)$ Trường hợp 2: Xét $\cos x \neq 0$, chia hai vế phương trình cho $\cos^2 x$, ta có: $a \tan^2 x + b \tan x + c = d(1 + \tan^2 x) \Leftrightarrow \dots (2)$ Hợp nghiệm của (1), (2) ta có tập nghiệm của phương trình đã cho.

🔗 **Lưu ý:** Phương trình $a \sin x + b \cos x = c$ chỉ có nghiệm khi và chỉ khi $a^2 + b^2 \geq c^2$.

III. TỔ HỢP - XÁC SUẤT

QUY TẮC CỘNG		QUY TẮC NHÂN			
Nếu phép đếm được chia ra nhiều trường hợp , ta sẽ cộng các kết quả lại.		Nếu phép đếm được chia ra làm nhiều giai đoạn bắt buộc , ta sẽ nhân các kết quả của mỗi giai đoạn ấy.			
HOÁN VỊ		TỔ HỢP		CHỈNH HỢP	
<ul style="list-style-type: none">Sắp xếp (đổi chỗ) của n phần tử khác nhau, ta có số cách xếp là $P_n = n!$ với $n \in \mathbb{N}$.Cách tính: $n! = 1.2.....(n-1)n$.Quy ước số: $0! = 1$.		<ul style="list-style-type: none">Chọn k phần tử từ n phần tử (không sắp xếp thứ tự), ta có số cách chọn là C_n^k.Cách tính: $C_n^k = \frac{n!}{(n-k)!k!}$ với $\begin{cases} n, k \in \mathbb{N} \\ 0 \leq k \leq n \end{cases}$.		<ul style="list-style-type: none">Chọn k phần tử từ n phần tử (có sắp xếp thứ tự), ta được số cách chọn là A_n^k.Cách tính: $A_n^k = \frac{n!}{(n-k)!}$ với $\begin{cases} n, k \in \mathbb{N} \\ 0 \leq k \leq n \end{cases}$.	
XÁC SUẤT	<ul style="list-style-type: none">Công thức: $P(X) = \frac{n(X)}{n(\Omega)}$ Trong đó: $n(X)$: số phần tử của tập biến cố X; $n(\Omega)$: số phần tử không gian mẫu; $P(X)$ là xác suất để biến cố X xảy ra với $X \subset \Omega$.		<ul style="list-style-type: none">Tính chất: $0 \leq P(X) \leq 1$. $P(\emptyset) = 0; P(\Omega) = 1$. $P(X) = 1 - P(\overline{X})$ với \overline{X} là biến cố đối của X.		

IV. KHAI TRIỂN NHỊ THỨC NEWTON

Khai triển dạng liệt kê:

Trong các công thức bên, ta luôn có $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$.

- $(a+b)^n = C_n^0 a^n + C_n^1 a^{n-1}b + C_n^2 a^{n-2}b^2 + \dots + C_n^{n-1}ab^{n-1} + C_n^n b^n$.
- **Đặc biệt:** $(1+x)^n = C_n^0 + C_n^1 x + C_n^2 x^2 + \dots + C_n^{n-1} x^{n-1} + C_n^n x^n$ (*).
- **Hệ quả 1:** $C_n^0 + C_n^1 + C_n^2 + \dots + C_n^{n-1} + C_n^n = 2^n$ (tức là thay $x=1$ vào (*)).
- **Hệ quả 2:** Với n chẵn, chỉ cần thay $x=-1$ vào (*), ta có:
 $C_n^0 - C_n^1 + C_n^2 - \dots - C_n^{n-1} + C_n^n = 0 \Leftrightarrow C_n^0 + C_n^2 + C_n^4 + \dots + C_n^n = C_n^1 + C_n^3 + \dots + C_n^{n-1}$

Khai triển tổng quát:

Trong các công thức bên, ta luôn có $n \in \mathbb{N}$, $n \geq 2$.

- Khai triển: $(a+b)^n = \sum_{k=0}^n C_n^k a^{n-k} b^k$. Số hạng tổng quát: $T_{k+1} = C_n^k a^{n-k} b^k$
- Phân biệt hệ số và số hạng: $C_n^k (-1)^k \underbrace{a^{n-k} b^k}_{\text{SỐ HẠNG}} \cdot \underbrace{x^\alpha}_{\text{HỆ SỐ}}$.

Nhớ rằng số hạng không chứa x ứng với $\alpha = 0$.

V. CẤP SỐ CỘNG – CẤP SỐ NHÂN

CẤP SỐ CỘNG

1. Định nghĩa:

- Dãy số (u_n) được gọi là **cấp số cộng** khi và chỉ khi $u_{n+1} = u_n + d$ với $n \in \mathbb{N}^*$, d là hằng số.
- **Cấp số cộng** như trên có **số hạng đầu** u_1 , **công sai** d .

2. Số hạng tổng quát:

- $u_n = u_1 + (n-1)d$ với $n \in \mathbb{N}^*$.

3. Tính chất các số hạng:

- $u_{k-1} + u_{k+1} = 2u_k$ với $k \in \mathbb{N}$ và $k \geq 2$.

4. Tổng n số hạng đầu tiên:

- $S_n = u_1 + u_2 + \dots + u_n = \frac{(u_1 + u_n)n}{2}$.

CẤP SỐ NHÂN

1. Định nghĩa:

- Dãy số (u_n) được gọi là **cấp số nhân** khi và chỉ khi $u_{n+1} = u_n \cdot q$ với $n \in \mathbb{N}^*$, q là hằng số.
- **Cấp số nhân** như trên có **số hạng đầu** u_1 , **công bội** q .

2. Số hạng tổng quát:

- $u_n = u_1 \cdot q^{n-1}$ với $n \in \mathbb{N}^*$.

3. Tính chất các số hạng:

- $u_{k-1} \cdot u_{k+1} = u_k^2$ với $k \in \mathbb{N}$ và $k \geq 2$.

4. Tổng n số hạng đầu tiên:

- $S_n = u_1 + u_2 + \dots + u_n = \frac{u_1(1-q^n)}{1-q}$ với $q \neq 1$.

VI. CÔNG THỨC ĐẠO HÀM

- $k' = 0$
(với k là hằng số)

$$(x^\alpha)' = \alpha x^{\alpha-1} \longrightarrow (u^\alpha)' = \alpha u^{\alpha-1} \cdot u'$$

$$(\sqrt{x})' = \frac{1}{2\sqrt{x}} \longrightarrow (\sqrt{u})' = \frac{u'}{2\sqrt{u}}$$

$$\left(\frac{1}{x}\right)' = -\frac{1}{x^2} \longrightarrow \left(\frac{1}{u}\right)' = -\frac{u'}{u^2}$$

$$(e^x)' = e^x \longrightarrow (e^u)' = e^u \cdot u'$$

$$(a^x)' = a^x \ln a \longrightarrow (a^u)' = a^u \cdot \ln a \cdot u'$$

$$(\sin x)' = \cos x \longrightarrow (\sin u)' = u' \cos u$$

$$(\cos x)' = -\sin x \longrightarrow (\cos u)' = -u' \sin u$$

$$(\tan x)' = \frac{1}{\cos^2 x} = 1 + \tan^2 x$$

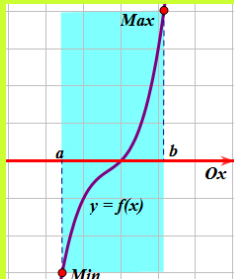
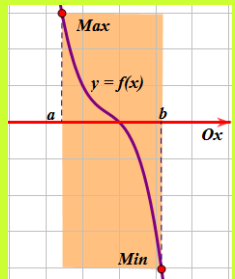
$$(\cot x)' = -\frac{1}{\sin^2 x} = -(1 + \cot^2 x)$$

$$\longrightarrow (\tan u)' = \frac{[u']}{\cos^2 u} = [u'](1 + \tan^2 u)$$

$$\longrightarrow (\cot u)' = -\frac{[u']}{\sin^2 u} = -[u'](1 + \cot^2 u)$$

VII. KHẢO SÁT HÀM SỐ & BÀI TOÁN LIÊN QUAN

XÉT TÍNH ĐƠN ĐIỀU	HÀM BẬC BA $y = ax^3 + bx^2 + cx + d \quad (a \neq 0)$	HÀM NHẤT BIẾN $y = \frac{ax+b}{cx+d} \quad (ad - bc \neq 0, c \neq 0)$						
<ul style="list-style-type: none">▪ Bước 1: Tìm tập xác định D.▪ Bước 2: Tính $y' = f'(x)$; cho $y' = 0 \xrightarrow{\text{Tìm nghiệm}} x_1, x_2 \dots$ Tìm thêm các giá trị x mà y' không xác định.▪ Bước 3: Lập bảng biến thiên. (Nên chọn giá trị x đại diện cho từng khoảng thay vào y' để tìm dấu của y' trên khoảng đó).▪ Bước 4: Dựa vào bảng biến thiên để kết luận về sự đồng biến, nghịch biến của hàm số.	<ul style="list-style-type: none">▪ Đạo hàm $y' = 3ax^2 + 2bx + c$.▪ Hàm số đồng biến trên tập xác định $\mathbb{R} \Leftrightarrow y' \geq 0, \forall x \in \mathbb{R}$ $\Leftrightarrow \begin{cases} a > 0 \\ \Delta \leq 0 \end{cases}$.▪ Hàm số nghịch biến trên tập xác định $\mathbb{R} \Leftrightarrow y' \leq 0, \forall x \in \mathbb{R}$ $\Leftrightarrow \begin{cases} a < 0 \\ \Delta \leq 0 \end{cases}$.	<ul style="list-style-type: none">▪ Đạo hàm $y' = \frac{ad - bc}{(cx + d)^2}$.▪ Hàm số đồng biến trên từng khoảng xác định $\Leftrightarrow ad - bc > 0$.▪ Hàm số nghịch biến trên từng khoảng xác định $\Leftrightarrow ad - bc < 0$.						
	<p>⌘ Lưu ý: Nếu a chứa tham số m thì ta xét $a = 0$, tìm m. Thay m tìm được để kiểm tra dấu y', xem y có đơn điệu trên \mathbb{R} không?</p>	<p>⌘ Lưu ý: Nếu đề cho đồng biến (nghịch biến) trên $(\alpha; \beta)$ thì ta xét điều kiện: $-\frac{d}{c} \notin (\alpha; \beta)$.</p>						
ĐIỀU KIỆN CỰC TRỊ	CỰC TRỊ HÀM BẬC BA $y = ax^3 + bx^2 + cx + d \quad (a \neq 0)$	CỰC TRỊ HÀM BẬC BỐN $y = ax^4 + bx^2 + c \quad (a \neq 0)$						
<ul style="list-style-type: none">▪ Hàm số có điểm cực trị là $(x_0; y_0) \Leftrightarrow \begin{cases} y'(x_0) = 0 \\ y(x_0) = y_0 \end{cases}$. (giả thiết là hàm số liên tục tại x_0).	<ul style="list-style-type: none">▪ Đạo hàm $y' = 3ax^2 + 2bx + c$.▪ Hàm số có hai cực trị (tức là có CĐ-CT) $\Leftrightarrow \begin{cases} a \neq 0 \\ \Delta_{y'} > 0 \end{cases} (*)$.▪ Hàm số có hai điểm cực trị trái dấu $\Leftrightarrow x_1 x_2 < 0 \Leftrightarrow ac < 0$.▪ Hàm số có hai điểm cực trị cùng dấu $\Leftrightarrow \begin{cases} a \neq 0, \Delta_{y'} > 0 \\ ac > 0 \end{cases}$.▪ Phương trình đường thẳng đi qua hai điểm cực trị: <div>$y = f(x) - \frac{f'(x).f''(x)}{18a}$</div>	<ul style="list-style-type: none">▪ Đạo hàm $y' = 4ax^3 + 2bx$.▪ Điều kiện cực trị<div><table><tr><td>Ba cực trị</td><td>$ab < 0$</td></tr><tr><td>Một cực trị</td><td>$\begin{cases} ab \geq 0 \\ a^2 + b^2 > 0 \end{cases}$</td></tr><tr><td>Có cực trị</td><td>$a^2 + b^2 > 0$</td></tr></table></div>▪ Cho A, B, C là ba điểm cực trị, ta có:<div>$\cos \widehat{BAC} = \frac{b^3 + 8a}{b^3 - 8a}$</div><div>$S_{\triangle ABC} = \sqrt{\frac{b^5}{-32a^3}}$</div>	Ba cực trị	$ab < 0$	Một cực trị	$\begin{cases} ab \geq 0 \\ a^2 + b^2 > 0 \end{cases}$	Có cực trị	$a^2 + b^2 > 0$
Ba cực trị	$ab < 0$							
Một cực trị	$\begin{cases} ab \geq 0 \\ a^2 + b^2 > 0 \end{cases}$							
Có cực trị	$a^2 + b^2 > 0$							
TÌM MAX-MIN TRÊN ĐOẠN Tìm Max-Min của $f(x)$ trên đoạn $[a; b]$	TÌM MAX-MIN TRÊN KHOẢNG Tìm Max-Min của $f(x)$ trên khoảng $(a; b)$							
<ul style="list-style-type: none">▪ Bước 1: Tính $y' = f'(x)$. Tìm các nghiệm $x_i \in (a; b)$ khi cho $f'(x) = 0$.	<ul style="list-style-type: none">▪ Bước 1: Tính $y' = f'(x)$. Tìm các nghiệm $x_i \in (a; b)$ khi cho $f'(x) = 0$. Tìm							

<p>Tìm $x_j \in (a;b)$ mà y' không xác định.</p> <p>▪ Bước 2: Tính các giá trị $f(a)$, $f(b)$ và $f(x_i)$, $f(x_j)$ (nếu có).</p> <p>▪ Bước 3: So sánh tất cả giá trị trong bước 2 để kết luận về giá trị lớn nhất, nhỏ nhất.</p>		<p>$x_j \in (a;b)$ mà y' không xác định.</p> <p>▪ Bước 2: Cần tính $\lim_{x \rightarrow a^+} y$, $\lim_{x \rightarrow b^-} y$. (Nếu thay $(a;b)$ bằng $(-\infty; +\infty)$ thì ta tính thêm $\lim_{x \rightarrow \pm\infty} y$).</p> <p>▪ Bước 3: Lập bảng biến thiên và suy ra giá trị lớn nhất, nhỏ nhất trên khoảng.</p>	
ĐẶC BIỆT	<p>▪ Nếu hàm $f(x)$ đồng biến trên $[a;b]$ thì</p> $\begin{cases} \max_{x \in [a;b]} f(x) = f(b) \\ \min_{x \in [a;b]} f(x) = f(a) \end{cases}$ 	<p>▪ Nếu hàm $f(x)$ nghịch biến trên $[a;b]$ thì</p> $\begin{cases} \max_{x \in [a;b]} f(x) = f(a) \\ \min_{x \in [a;b]} f(x) = f(b) \end{cases}$ 	
	TIỆM CẬN ĐỨNG	TIỆM CẬN NGANG	
<p>▪ Định nghĩa: $\begin{cases} x \longrightarrow x_0 & (x \text{ hữu hạn, } y \text{ vô hạn}), \\ y \longrightarrow \pm\infty \end{cases}$</p> <p>ta có tiệm cận đứng $x = x_0$. Lưu ý: điều kiện $x \longrightarrow x_0$ có thể được thay bằng $x \longrightarrow x_0^-$ (giới hạn bên trái) hoặc $x \longrightarrow x_0^+$ (giới hạn bên phải).</p> <p>▪ Cách tìm TCD: Nếu $x = x_0$ là một nghiệm của mẫu số mà không phải là nghiệm của tử số thì $x = x_0$ chính là một TCD của đồ thị. (với tập xác định có dạng $D = K \setminus \{x_0; x_1; \dots\}$).</p>		<p>▪ Định nghĩa: $\begin{cases} x \longrightarrow \pm\infty & (x \text{ vô hạn, } y \text{ hữu hạn}), \\ y \longrightarrow y_0 \end{cases}$ ta có tiệm cận ngang $y = y_0$.</p> <p>▪ Cách tìm TCN: Đơn giản nhất là dùng CASIO</p> <p>Bước 1: Nhập hàm số vào máy.</p> <p>Bước 2: $\boxed{\text{CALC}} \xrightarrow{\text{NEXT}} \boxed{X = 10 \wedge 10} \xrightarrow{\text{NEXT}} \boxed{=}$ $\boxed{\text{CALC}} \xrightarrow{\text{NEXT}} \boxed{X = -10 \wedge 10} \xrightarrow{\text{NEXT}} \boxed{=}$</p> <p>Bước 3: Nếu kết quả thu được là hữu hạn (tức là y_0) thì ta kết luận TCN: $y = y_0$.</p>	
<p>▪ Đồ thị hàm số $y = \frac{ax+b}{cx+d}$ với $(c \neq 0, ad-bc \neq 0)$ có một TCD: $\boxed{x = -\frac{d}{c}}$, một TCN: $\boxed{y = \frac{a}{c}}$.</p>			
<p>☞ Nên nhớ, mỗi đồ thị chỉ có tối đa là 2 tiệm cận ngang.</p>			
<p>SỰ TƯƠNG GIAO GIỮA HAI ĐỒ THỊ</p> <p>Xét hai đồ thị $(C_1): y = f(x)$ và $(C_2): y = g(x)$.</p>			
<p>Phương pháp chung tìm giao điểm hai đồ thị</p>			
<p>▪ Bước 1 : Lập phương trình hoành độ giao điểm của (C_1) & (C_2): $\boxed{f(x) = g(x)}$. (*)</p>		<p>▪ Bước 2 : Giải phương trình (*) để tìm các nghiệm x_1, x_2, \dots (nếu có), suy ra $y_1, y_2 \dots$</p>	
<p>▪ Điều kiện để (C_1) và (C_2) có n điểm chung là phương trình (*) có n nghiệm khác nhau.</p>		<p>▪ Điều kiện để (C_1) tiếp xúc (C_2) là phương trình (*) có nghiệm kép hoặc hệ sau có nghiệm : $\begin{cases} f(x) = g(x) \\ f'(x) = g'(x) \end{cases}$.</p>	
<p>Tìm tham số để $\begin{cases} (C): y = \frac{ax+b}{cx+d} \\ d: y = \alpha x + \beta \end{cases}$ cắt nhau tại hai điểm phân biệt</p>			

<p>▪ Bước 1 : Viết phương trình hoành độ giao điểm : $\frac{ax+b}{cx+d} = \alpha x + \beta$, đưa phương trình về dạng $g(x) = Ax^2 + Bx + C = 0 \left(x \neq -\frac{d}{c} \right)$.</p>	<p>▪ Bước 2 : Giải hệ $\begin{cases} A \neq 0 \\ \Delta_g > 0 \\ g\left(-\frac{d}{c}\right) \neq 0 \end{cases} \xrightarrow{Tim} m?$</p>
---	---

Tìm tham số để $\begin{cases} (C) : y = ax^3 + bx^2 + cx + d \\ d : y = \alpha x + \beta \end{cases}$ **cắt nhau tại ba điểm phân biệt**

(Ta chỉ áp dụng cho trường hợp phương trình hoành độ giao điểm có nghiệm đẹp)

<p>▪ Bước 1 : Viết phương trình hoành độ giao điểm : $ax^3 + bx^2 + cx + d = \alpha x + \beta$, đưa phương trình về dạng $(x - x_0) \underbrace{\left(Ax^2 + Bx + C \right)}_{g(x)} = 0$.</p> <p>(có vận dụng kỹ năng chia Hoocne)</p>	<p>▪ Bước 2 : Giải hệ điều kiện : $\begin{cases} A \neq 0 \\ \Delta_g > 0 \\ g(x_0) \neq 0 \end{cases} \xrightarrow{Tim} m?$</p> <p>⚡ Lưu ý : Để tìm nghiệm đẹp $x = x_0$, ta nhập vào máy chức năng giải phương trình bậc ba với $m = 100$.</p>
--	--

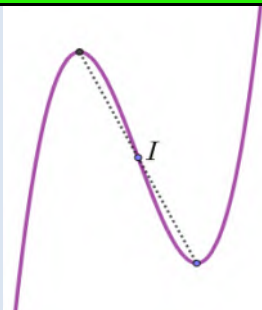
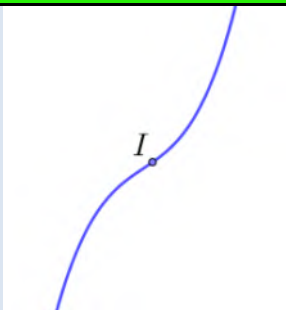
PHƯƠNG TRÌNH TIẾP TUYẾN

<u>DANG 1</u>	<u>DANG 2</u>	<u>DANG 3</u>
Viết phương trình tiếp tuyến của đồ thị $(C) : y = f(x)$ tại điểm $M(x_0; y_0) \in (C)$	Viết phương trình tiếp tuyến của đồ thị $(C) : y = f(x)$ biết tiếp tuyến có hệ số góc k .	Viết phương trình tiếp tuyến của đồ thị $(C) : y = f(x)$ biết tiếp tuyến đi qua $A(x_A; y_A)$.
<p>▪ Bước 1: Tính đạo hàm y', từ đó có hệ số góc $k = y'(x_0)$.</p> <p>▪ Bước 2 : Viết phương trình tiếp tuyến của đồ thị dạng $\boxed{y = k(x - x_0) + y_0}$.</p>	<p>▪ Bước 1: Gọi $M(x_0; y_0)$ là tiếp điểm và tính đạo hàm y'.</p> <p>▪ Bước 2: Cho $y'(x_0) = k$, tìm được tiếp điểm $(x_0; y_0)$.</p> <p>▪ Bước 3: Phương trình tiếp tuyến : $\boxed{y = k(x - x_0) + y_0}$.</p>	<p>▪ Bước 1: Tiếp tuyến có dạng : $y = y'(x_0)(x - x_0) + y_0$ (*) với $y_0 = f(x_0)$.</p> <p>▪ Bước 2: Thay tọa độ điểm A vào (*) để tìm được x_0.</p> <p>▪ Bước 3: Thay x_0 vào (*) để viết phương trình tiếp tuyến.</p>

☞ **Đặc biệt :** Nếu tiếp tuyến song song đường thẳng $y = ax + b$ thì nó có hệ số góc $k = a$, nếu tiếp tuyến vuông góc đường thẳng $y = ax + b$ thì nó có hệ số góc $k = -\frac{1}{a}$ ($a \neq 0$); nếu tiếp tuyến tạo với trục Ox góc α thì nó có hệ số góc $k = \pm \tan \alpha$.

ĐIỂM ĐẶC BIỆT THUỘC ĐỒ THỊ

Tâm đối xứng (hay điểm uốn) của đồ thị bậc ba $y = ax^3 + bx^2 + cx + d$ ($a \neq 0$)

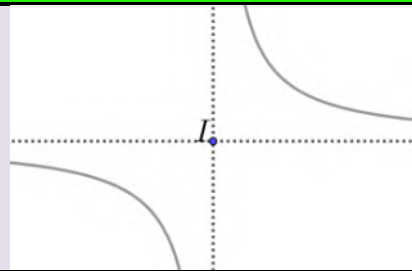
<p>▪ Bước 1: Tính $\begin{cases} y' = 3ax^2 + 2bx + c \\ y'' = 6ax + 2b \end{cases}$.</p> <p>▪ Bước 2: Cho $y'' = 0 \xrightarrow{Tim\ nghiệm} x_0 = -\frac{b}{3a} \Rightarrow y_0$.</p> <p>Ta có tâm đối xứng (tức điểm uốn): $I(x_0; y_0)$.</p> <p>☞ Cần nhớ: Tâm đối xứng của đồ thị bậc ba cũng là trung điểm của hai điểm cực trị (nếu có).</p>		
---	--	---

Tâm đối xứng của đồ thị hàm nhất biến $y = \frac{ax+b}{cx+d}$ ($c \neq 0, ad-bc \neq 0$)

- Tìm tiệm cận đứng $x = -\frac{d}{c}$ và tiệm cận ngang

$y = \frac{a}{c}$, ta tìm được tâm đối xứng của đồ thị

$I\left(-\frac{d}{c}; \frac{a}{c}\right)$ (là giao điểm 2 tiệm cận tìm được).

Điểm có tọa độ nguyên thuộc đồ thị hàm nhất biến $y = \frac{ax+b}{cx+d}$ ($c \neq 0, ad-bc \neq 0$)

Cách 1: Tự luận

- **Bước 1:** Chia đa thức cho đa thức, ta viết

lại hàm số $y = \alpha + \frac{\beta}{cx+d}$.

- **Bước 2:** Yêu cầu bài toán $\Leftrightarrow cx+d$ là ước

số nguyên của $\beta \xrightarrow{\text{Tìm được}} \begin{cases} x = \\ x = \\ \dots \end{cases}$, suy ra các

giá trị y tương ứng. Từ đây tìm được các điểm có tọa độ nguyên thuộc đồ thị.

Cách 2: Trắc nghiệm

Thực hiện trên máy tính bỏ túi như sau:

$\boxed{MODE} \rightarrow \boxed{7} \rightarrow \boxed{F(X) = \frac{aX+b}{cX+d}} \rightarrow \boxed{START: -19}$

$\rightarrow \boxed{END: -1} \rightarrow \boxed{STEP: 1}$. Ta dò tìm những hàng có $F(X)$ nguyên thì nhận làm điểm cần tìm. Làm tương tự khi cho $\boxed{START: 0} \rightarrow \boxed{END: 18} \rightarrow \boxed{STEP: 1}$, ta sẽ bổ sung thêm các điểm nguyên còn lại. **Lưu ý:** Học sinh muốn đạt được tính chính xác cao hơn thì có thể dò trên nhiều khoảng, mỗi khoảng có $START$ và END cách nhau 19 đơn vị. (Máy tính đời mới sẽ có bộ nhớ lớn hơn).

PHÉP SUY ĐỒ THỊ TỪ ĐỒ THỊ CÓ SẴN

Phép tịnh tiến và đối xứng đồ thị

Cho hàm $y = f(x)$ có đồ thị (C)

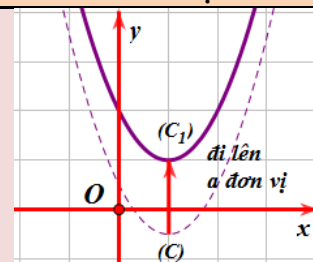
Đồ thị cần tìm

Cách biến đổi

Minh họa

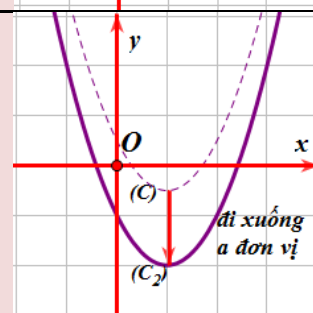
$(C_1): y = f(x) + a$

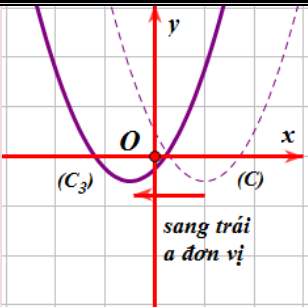
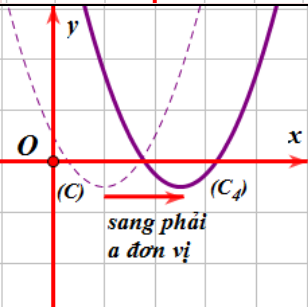
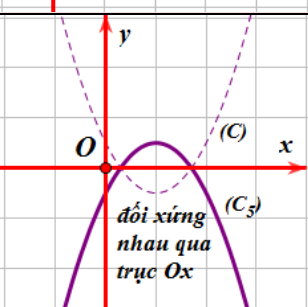
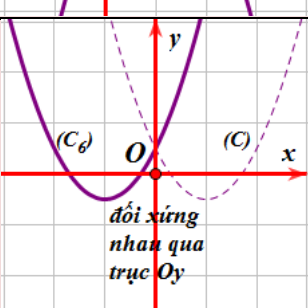
Tịnh tiến đồ thị (C) theo phương Oy lên phía trên a đơn vị.

$(C_2): y = f(x) - a$

Tịnh tiến đồ thị (C) theo phương Oy xuống phía dưới a đơn vị.

$(C_3): y = f(x + a)$	Tịnh tiến đồ thị (C) theo phương Ox qua trái a đơn vị.	
$(C_4): y = f(x - a)$	Tịnh tiến đồ thị (C) theo phương Ox qua phải a đơn vị.	
$(C_5): y = -f(x)$	Lấy đối xứng (C) qua Ox .	
$(C_6): y = f(-x)$	Lấy đối xứng (C) qua Oy .	

Đồ thị hàm chứa giá trị tuyệt đối

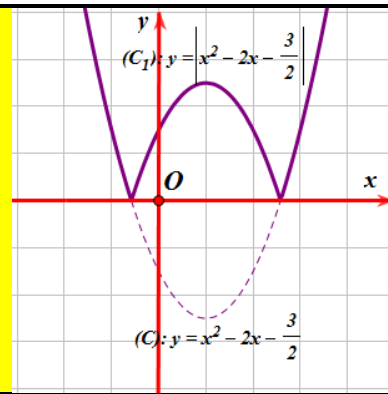
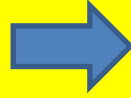
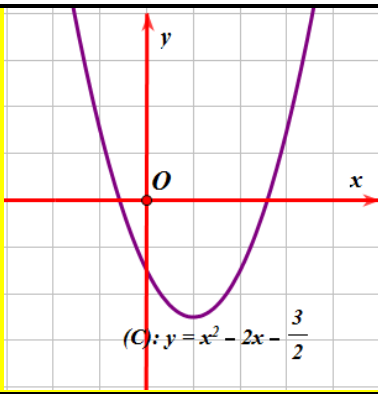
a) Từ đồ thị $(C): y = f(x)$ ta suy ra đồ thị $(C_1): y = |f(x)|$.

$$\text{Ta có } y = |f(x)| = \begin{cases} f(x) & \text{nếu } f(x) \geq 0 \\ -f(x) & \text{nếu } f(x) < 0 \end{cases}$$

Bước 1: Giữ nguyên phần đồ thị (C) nằm phía trên Ox , ta được (C') .

Bước 2: Lấy đối xứng phần đồ thị (C) phía dưới Ox qua Ox , ta được (C'') .

Kết luận: Đồ thị $(C_1): y = |f(x)|$ là hợp của (C') với (C'') . Xem ví dụ minh họa sau:

b) Từ đồ thị hàm số $(C) : y = f(x)$ ta suy ra đồ thị $(C_2) : y = f(|x|)$.

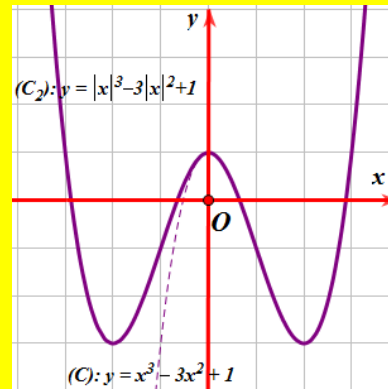
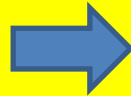
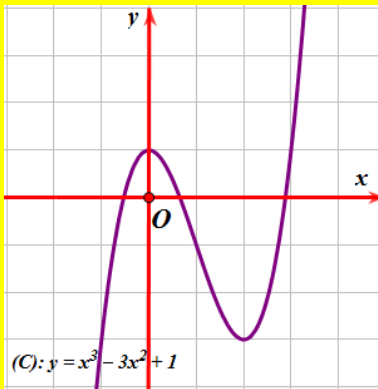
$$\text{Ta có } y = f(|x|) = \begin{cases} f(x) & \text{nếu } x \geq 0 \\ f(-x) & \text{nếu } x < 0 \end{cases}$$

Bước 1: Giữ nguyên phần đồ thị (C) nằm bên phải trục Oy , ta được (C') .

Bước 2: Lấy đối xứng phần đồ thị (C') qua trục Oy , ta được (C'') .

(Đây là tính chất đối xứng của đồ thị hàm số chẵn)

Kết luận: Đồ thị $(C_2) : y = f(|x|)$ là hợp của (C') với (C'') . Xem ví dụ minh họa sau:

CÔNG THỨC BỔ TRỢ CHO QUÁ TRÌNH GIẢI TOÁN HÀM SỐ

Bổ trợ về tam thức bậc hai

Cho phương trình $ax^2 + bx + c = 0$ (*)

▪ (*) có hai nghiệm phân biệt $\Leftrightarrow \begin{cases} a \neq 0 \\ \Delta > 0 \end{cases}$

▪ (*) có hai nghiệm trái dấu $\Leftrightarrow a.c < 0$.

☞ Định lí Vi-ét : $\begin{cases} S = x_1 + x_2 = \frac{-b}{a} \\ P = x_1 x_2 = \frac{c}{a} \end{cases} \xrightarrow{\text{Áp dụng}} x_1^2 + x_2^2 = S^2 - 2P; \quad x_1^3 + x_2^3 = S^3 - 3SP; \quad (x_1 - x_2)^2 = S^2 - 4P;$

$|x_1 - x_2| = \sqrt{(x_1 - x_2)^2} = \sqrt{S^2 - 4P}$. Trong trắc nghiệm, ta nên dùng công thức : $|x_1 - x_2| = \frac{\sqrt{\Delta}}{|a|}$.

▪ (*) có hai nghiệm dương phân biệt

$$\Leftrightarrow \begin{cases} a \neq 0, \Delta > 0 \\ S > 0, P > 0 \end{cases}$$

▪ (*) có hai nghiệm âm phân biệt

$$\Leftrightarrow \begin{cases} a \neq 0, \Delta > 0 \\ S < 0, P > 0 \end{cases}$$

Bổ trợ hình học giải tích phẳng

- Nếu ΔABC có $\begin{cases} \overrightarrow{AB} = (b_1; b_2) \\ \overrightarrow{AC} = (c_1; c_2) \end{cases}$ thì $S_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} |b_1 c_2 - b_2 c_1|$.
- $\Delta ABC \perp$ tại $A \Leftrightarrow \overrightarrow{AB} \cdot \overrightarrow{AC} = 0 \Leftrightarrow b_1 c_1 + b_2 c_2 = 0$.
- $AB = \sqrt{(x_B - x_A)^2 + (y_B - y_A)^2}$.

- Khoảng cách từ điểm $M(x_M; y_M)$ đến $\Delta: ax + by + c = 0$ là
$$d(M; \Delta) = \frac{|ax_M + by_M + c|}{\sqrt{a^2 + b^2}}.$$
- Đặc biệt: $d(M; Ox) = |y_M|, d(M; Oy) = |x_M|$.

VIII. CÔNG THỨC LŨY THỪA

Cho các số dương a, b và $m, n \in \mathbb{R}$. Ta có:

▪ $a^0 = 1$	▪ $\underbrace{a \cdot a \cdot \dots \cdot a}_{n \text{ thừa số}} = a^n$ với $n \in \mathbb{N}^*$	▪ $a^{-n} = \frac{1}{a^n}$
▪ $(a^m)^n = a^{mn} = (a^n)^m$	▪ $a^m \cdot a^n = a^{m+n}$	▪ $\frac{a^m}{a^n} = a^{m-n}$
▪ $a^n b^n = (ab)^n$	▪ $\frac{a^n}{b^n} = \left(\frac{a}{b}\right)^n$	▪ $\sqrt[n]{a^n} = a^{\frac{n}{n}} \begin{cases} * \sqrt{a} = a^{\frac{1}{2}} \\ * \sqrt[3]{a} = a^{\frac{1}{3}} \end{cases} (m, n \in \mathbb{N}^*)$

IX. CÔNG THỨC LOGARIT

Cho các số $a, b > 0, a \neq 1$ và $m, n \in \mathbb{R}$. Ta có:

▪ $\log_a b = \alpha \Leftrightarrow a^\alpha = b$	▪ $\lg b = \log b = \log_{10} b$	▪ $\ln b = \log_e b$
▪ $\log_a 1 = 0$	▪ $\log_a a = 1$	▪ $\log_a a^n = n$
▪ $\log_{a^m} b = \frac{1}{m} \log_a b$	▪ $\log_a b^n = n \log_a b$	▪ $\log_{a^m} b^n = \frac{n}{m} \log_a b$
▪ $\log_a (bc) = \log_a b + \log_a c$	▪ $\log_a \left(\frac{b}{c}\right) = \log_a b - \log_a c$	▪ $\begin{cases} a^{\log_a b} = b \\ a^{\log_b c} = c^{\log_b a} \end{cases}$
▪ $\log_a b \cdot \log_b c = \log_a c$	▪ $\frac{\log_a c}{\log_a b} = \log_b c$	▪ $\log_a b = \frac{1}{\log_b a}$

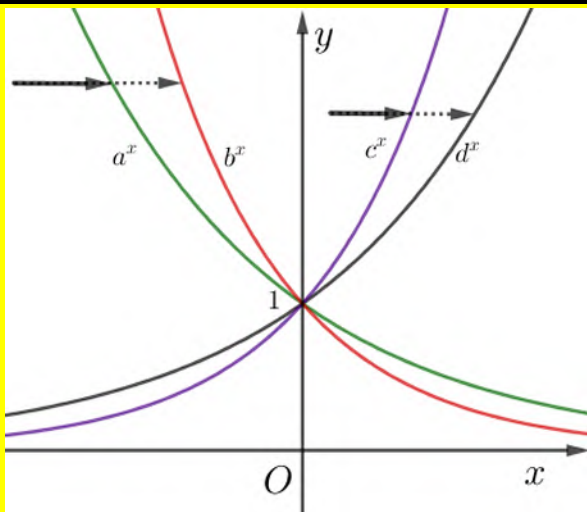
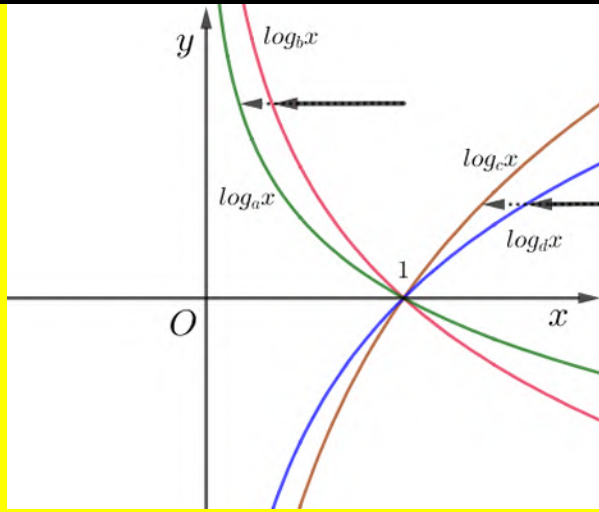
Công thức lãi kép	<p>Nếu ta gửi tiền vào ngân hàng theo hình thức: hàng tháng tiền lãi được cộng vào tiền gốc cũ để tạo ra tiền gốc mới và cứ tính tiếp như thế, đây gọi là hình thức lãi kép.</p> <p>Ta có: $T = A(1 + r)^n$ với A: tiền gửi ban đầu; r: lãi suất; n: kỳ hạn gửi; T: tổng số tiền nhận sau kỳ hạn n. Lưu ý: r và n phải khớp đơn vị; T bao gồm cả A, muốn tính số tiền lãi ta lấy $T - A$.</p>
--------------------------	--

X. HÀM SỐ LŨY THỪA, MŨ VÀ LOGARIT

HÀM LŨY THỪA	HÀM SỐ MŨ	HÀM SỐ LOGARIT
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dạng: $\begin{cases} y = x^a \\ y = u^a \end{cases}$ với u là đa thức đại số. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dạng: $\begin{cases} y = a^x \\ y = a^u \end{cases}$ với $\begin{cases} a > 0 \\ a \neq 1 \end{cases}$. ▪ Tập xác định: $D = \mathbb{R}$. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Dạng: $\begin{cases} y = \log_a x \\ y = \log_a u \end{cases}$ với $\begin{cases} a > 0 \\ a \neq 1 \end{cases}$. ▪ Đặc biệt: $a = e \rightarrow y = \ln x$; $a = 10 \rightarrow y = \log x = \lg x$.

<p>▪ Tập xác định:</p> <p>Nếu $\alpha \in \mathbb{Z}^+ \xrightarrow{DK} u \in \mathbb{R}$.</p> <p>Nếu $\alpha \in \mathbb{Z}^- \xrightarrow{DK} u \neq 0$.</p> <p>Nếu $\alpha \notin \mathbb{Z} \xrightarrow{DK} u > 0$.</p> <p>▪ Đạo hàm:</p> $\begin{cases} y = x^\alpha \longrightarrow y' = \alpha x^{\alpha-1} \\ y = u^\alpha \longrightarrow y' = \alpha u^{\alpha-1} \cdot u' \end{cases}$	<p>▪ Đạo hàm:</p> $\begin{cases} y = a^x \longrightarrow y' = a^x \ln a \\ y = a^u \longrightarrow y' = a^x \ln a \cdot u' \end{cases}$ <p>Đặc biệt: $\begin{cases} (e^x)' = e^x \\ (e^u)' = e^u \cdot u' \end{cases}$</p> <p>▪ Sự biến thiên: $y = a^x$.</p> <p>Nếu $a > 1$ thì hàm đồng biến trên \mathbb{R}. Nếu $0 < a < 1$ thì hàm nghịch biến trên \mathbb{R}.</p>	<p>▪ Điều kiện xác định: $u > 0$.</p> <p>▪ Đạo hàm:</p> $\begin{cases} y = \log_a x \longrightarrow y' = \frac{1}{x \ln a} \\ y = \log_a u \longrightarrow y' = \frac{u'}{u \ln a} \end{cases}$ <p>Đặc biệt: $\begin{cases} (\ln x)' = \frac{1}{x} \\ (\ln u)' = \frac{u'}{u} \end{cases}$</p> <p>▪ Sự biến thiên: $y = \log_a x$. Nếu $a > 1$: hàm đồng biến trên $(0; +\infty)$. Nếu $0 < a < 1$: hàm nghịch biến trên $(0; +\infty)$.</p>
--	--	---

ĐỒ THỊ HÀM MŨ VÀ HÀM LOGARIT

ĐỒ THỊ HÀM SỐ MŨ	ĐỒ THỊ HÀM SỐ LOGARIT
 <p>▪ Ta thấy: $a^x \downarrow \Rightarrow 0 < a < 1$; $b^x \downarrow \Rightarrow 0 < b < 1$.</p> <p>▪ Ta thấy: $c^x \uparrow \Rightarrow c > 1$; $d^x \uparrow \Rightarrow d > 1$.</p> <p>▪ So sánh a với b: Đứng trên cao, bắn mũi tên từ trái sang phải, trúng a^x trước nên $a > b$.</p> <p>▪ So sánh c với d: Đứng trên cao, bắn mũi tên từ trái sang phải, trúng c^x trước nên $c > d$.</p> <p>▪ Vậy $0 < b < a < 1 < d < c$.</p>	 <p>▪ Ta thấy: $\log_a x \downarrow \Rightarrow 0 < a < 1$; $\log_b x \downarrow \Rightarrow 0 < b < 1$.</p> <p>▪ Ta thấy: $\log_c x \uparrow \Rightarrow c > 1$; $\log_d x \uparrow \Rightarrow d > 1$.</p> <p>▪ So sánh a với b: Đứng trên cao, bắn mũi tên từ phải sang trái, trúng $\log_b x$ trước: $b > a$.</p> <p>▪ So sánh c với d: Đứng trên cao, bắn mũi tên từ phải sang trái, trúng $\log_d x$ trước: $d > c$.</p> <p>▪ Vậy $0 < a < b < 1 < c < d$.</p>

XI. PHƯƠNG TRÌNH MŨ VÀ LOGARIT

Phương trình mũ	Phương trình Logarit
<p>▪ Dạng cơ bản: $a^{f(x)} = a^{g(x)} \Leftrightarrow f(x) = g(x)$</p> <p>▪ Dạng logarit hóa:</p> $\begin{cases} a^{f(x)} = b \Leftrightarrow f(x) = \log_a b \\ a^{f(x)} = b^{g(x)} \Leftrightarrow f(x) = g(x) \cdot \log_a b \end{cases} \quad (a, b > 0, a \neq 1)$	<p>▪ Dạng cơ bản: $\log_a f(x) = \log_a g(x) \Leftrightarrow f(x) = g(x) > 0$</p> <p>▪ Dạng mũ hóa: $\log_a f(x) = b \Leftrightarrow f(x) = a^b$ (không cần điều kiện)</p>

XII. BẤT PHƯƠNG TRÌNH MŨ VÀ LOGAGRIT

Bất Phương trình mũ	Bất Phương trình Logarit
<ul style="list-style-type: none"> Dạng cơ bản: $\begin{cases} * a^{f(x)} \geq a^{g(x)} \Leftrightarrow f(x) \geq g(x) & a > 1 \\ * a^{f(x)} \geq a^{g(x)} \Leftrightarrow f(x) \leq g(x) & 0 < a < 1 \end{cases}$ 	<ul style="list-style-type: none"> Dạng cơ bản: $\begin{cases} * \log_a f(x) \geq \log_a g(x) \Leftrightarrow f(x) \geq g(x) > 0 & a > 1 \\ * \log_a f(x) \geq \log_a g(x) \Leftrightarrow 0 < f(x) \leq g(x) & 0 < a < 1 \end{cases}$

XIII. CÔNG THỨC NGUYÊN HÀM

$\int f(x)dx = F(x) + C \Leftrightarrow F'(x) = f(x)$		
$\int k \cdot f(x)dx = k \int f(x)dx$	$\int [f(x) \pm g(x)]dx = \int f(x)dx \pm \int g(x)dx$	$\int f'(x)dx = f(x) + C$
1) $\int kdx = kx + C$	$\int 2dx = 2x + C$	$\int (-3)dx = -3x + C$
2) $\int x^\alpha dx = \frac{x^{\alpha+1}}{\alpha+1} + C$ $\xrightarrow{MR} \int (ax+b)^\alpha dx = \frac{1}{a} \cdot \frac{(ax+b)^{\alpha+1}}{\alpha+1} + C$	$\int x^3 dx = \frac{x^4}{4} + C$	$\int \sqrt{x} dx = \int x^{\frac{1}{2}} dx = \frac{x^{\frac{3}{2}}}{\frac{3}{2}} + C = \frac{2}{3} \sqrt{x^3} + C$ $\int (1-2x)^{10} dx = \frac{1}{-2} \cdot \frac{(1-2x)^{11}}{11} + C = \frac{(1-2x)^{11}}{-22} + C$
3) $\int \frac{1}{x} dx = \ln x + C \xrightarrow{MR} \int \frac{1}{ax+b} dx = \frac{1}{a} \ln ax+b + C$	$\int \frac{1}{1-3x} dx = \frac{1}{-3} \ln 1-3x + C$	
4) $\int \frac{1}{x^2} dx = -\frac{1}{x} + C \xrightarrow{MR} \int \frac{1}{(ax+b)^2} dx = \frac{1}{a} \cdot \frac{-1}{ax+b} + C$	$\int \frac{1}{(2x-3)^2} dx = \frac{1}{2} \cdot \frac{-1}{2x-3} + C = -\frac{1}{4x-6} + C$	
$\int \left(x^2 + \frac{1}{x} + \frac{1}{x^2} - 10\right) dx = \frac{x^3}{3} + \ln x - \frac{1}{x} - 10x + C$	$\int \frac{x^5+1}{x} dx = \int \left(x^4 + \frac{1}{x}\right) dx = \frac{x^5}{5} + \ln x + C$	
5) $\int e^x dx = e^x + C \xrightarrow{MR} \int e^{ax+b} dx = \frac{1}{a} e^{ax+b} + C$	$\int e^{-x} dx = \frac{1}{-1} e^{-x} + C = -e^{-x} + C$	
6) $\int a^x dx = \frac{a^x}{\ln a} + C$ $\xrightarrow{MR} \int a^{bx+c} dx = \frac{1}{b} \cdot \frac{a^{bx+c}}{\ln a} + C$	$\int 5^x dx = \frac{5^x}{\ln 5} + C$	$\int 3^{2x} dx = \int 9^x dx = \frac{9^x}{\ln 9} + C$ $\int 3^{2x+5} dx = \frac{1}{2} \cdot \frac{3^{2x+5}}{\ln 3} + C = \frac{3^{2x+5}}{2 \ln 3} + C$
$\int (e^{x-1} - 2)e^x dx = \int (e^{2x-1} - 2e^x) dx = \frac{1}{2} e^{2x-1} - 2e^x + C$	$\int 2^x \cdot 3^{x-1} dx = \int 2^x \cdot 3^x \cdot \frac{1}{3} dx = \frac{1}{3} \int 6^x dx = \frac{6^x}{3 \ln 6} + C$	
7) $\int \sin x dx = -\cos x + C$ $\xrightarrow{MR} \int \sin(ax+b) dx = -\frac{1}{a} \cos(ax+b) + C$	$\int \sin\left(4x - \frac{\pi}{2}\right) dx = -\frac{1}{4} \cos\left(4x - \frac{\pi}{2}\right) + C$ $a=4; b=-\frac{\pi}{2}$	
8) $\int \cos x dx = \sin x + C$ $\xrightarrow{MR} \int \cos(ax+b) dx = \frac{1}{a} \sin(ax+b) + C$	$\int \cos\left(\frac{\pi}{3} - x\right) dx = \frac{1}{-1} \sin\left(\frac{\pi}{3} - x\right) + C = -\sin\left(\frac{\pi}{3} - x\right) + C$ $a=-1; b=\frac{\pi}{3}$	
$\int (3 \sin x - 2 \cos x) dx = -3 \cos x - 2 \sin x + C$	$\int \sin^2 x dx = \int \frac{1}{2} (1 - \cos 2x) dx = \frac{1}{2} \left(x - \frac{1}{2} \sin 2x\right) + C$	

$$9) \int \frac{1}{\cos^2 x} dx = \int (1 + \tan^2 x) dx = \tan x + C$$

$$\xrightarrow{MR} \int \frac{1}{\cos^2(ax+b)} dx = \frac{1}{a} \tan(ax+b) + C$$

$$\xrightarrow{MR} \int [1 + \tan^2(ax+b)] dx = \frac{1}{a} \tan(ax+b) + C$$

$$\begin{aligned} \blacksquare \int \frac{1-2\cos^2 x}{\cos^2 x} dx &= \int \left(\frac{1}{\cos^2 x} - 2 \right) dx = \tan x - 2x + C \\ \blacksquare \int \frac{1}{\cos^2 3x} dx &= \frac{1}{3} \tan 3x + C \\ \blacksquare \int \left[1 + \tan^2 \left(\underbrace{\pi - 2x}_{a=-2; b=\pi} \right) \right] dx &= \frac{1}{-2} \tan(\pi - 2x) + C \end{aligned}$$

$$10) \int \frac{1}{\sin^2 x} dx = \int (1 + \cot^2 x) dx = -\cot x + C$$

$$\xrightarrow{MR} \int \frac{1}{\sin^2(ax+b)} dx = -\frac{1}{a} \cot(ax+b) + C$$

$$\xrightarrow{MR} \int [1 + \cot^2(ax+b)] dx = -\frac{1}{a} \cot(ax+b) + C$$

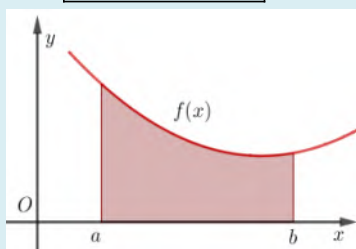
$$\begin{aligned} \blacksquare \int \frac{x \sin^2 x + 1}{\sin^2 x} dx &= \int \left(x + \frac{1}{\sin^2 x} \right) dx = \frac{x^2}{2} - \cot x + C \\ \blacksquare \int \frac{1}{\sin^2 8x} dx &= -\frac{1}{8} \cot 8x + C \\ \blacksquare \int [1 + \cot^2 3x] dx &= -\frac{1}{3} \cot 3x + C \end{aligned}$$

$$\blacksquare \int \frac{1}{\sin^2 x \cos^2 x} dx = \int \frac{\sin^2 x + \cos^2 x}{\sin^2 x \cos^2 x} dx = \int \left(\frac{1}{\cos^2 x} + \frac{1}{\sin^2 x} \right) dx = \tan x - \cot x + C$$

XIV. DIỆN TÍCH VÀ THỂ TÍCH

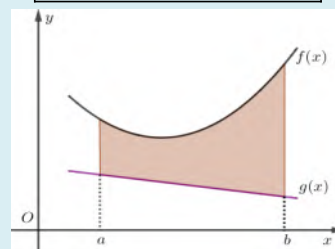
- Hình phẳng giới hạn bởi các đường $y = f(x)$, trục Ox , $x = a$, $x = b$ thì có diện tích:

$$S = \int_a^b |f(x)| dx$$

- Hình phẳng giới hạn bởi các đường $y = f(x)$, $y = g(x)$, $x = a$, $x = b$ thì có diện tích:

$$S = \int_a^b |f(x) - g(x)| dx$$

- Khi xoay hình phẳng $\begin{cases} y = f(x) \\ x = a, x = b \end{cases}$ quanh Ox , ta được khối trụ tròn có thể tích

$$V = \pi \int_a^b f^2(x) dx$$

- Khi xoay hình phẳng $\begin{cases} y = f(x) \\ y = g(x) \\ x = a, x = b \end{cases}$ quanh Ox , được

khối trụ tròn có thể tích $V = \pi \int_a^b |f^2(x) - g^2(x)| dx$.

- Xét hình khối được giới hạn bởi hai mặt phẳng $x = a$, $x = b$. Khi cắt khối này ta được thiết diện có diện tích $S(x)$ (là hàm liên tục trên $[a; b]$). Thể tích khối này trên $[a; b]$ là: $V = \int_a^b S(x) dx$.

XV. CÔNG THỨC CHUYỂN ĐỘNG

Xét hàm quãng đường $S(t)$, hàm vận tốc $v(t)$ và hàm gia tốc $a(t)$. Ba hàm này sẽ biến thiên theo t .

$$\blacksquare S(t) = \int v(t) dt \Leftrightarrow v(t) = S'(t)$$

$$\blacksquare v(t) = \int a(t) dt \Leftrightarrow a(t) = v'(t)$$

XVI. SỐ PHỨC VÀ CÁC YẾU TỐ LIÊN QUAN

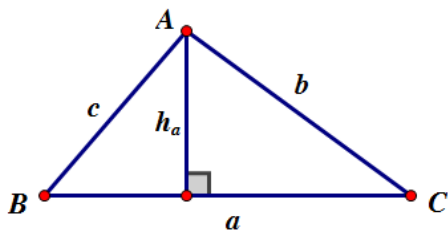
Số phức có dạng: $z = a + bi$ với $\begin{cases} a, b \in \mathbb{R} \\ i^2 = -1 \end{cases}$ (i : là đơn vị ảo). Ký hiệu tập số phức: \mathbb{C} .

Thành phần	Hình học	Minh họa
<ul style="list-style-type: none"> ▪ Phần thực: a. Nếu $a = 0$ thì $z = bi$ được gọi là số thuần ảo. ▪ Phần ảo: b. Nếu $b = 0$ thì $z = a$ là số thực. ▪ Khi $a = b = 0$ thì $z = 0$ vừa là số thuần ảo vừa là số thực. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Điểm $M(a;b)$ biểu diễn cho z trên hệ trục Oxy. ▪ Mô-đun: $z = OM = \sqrt{a^2 + b^2}$. 	
Số phức liên hợp - Hai số phức bằng nhau	Căn bậc hai	Phương trình bậc hai
<p>Cho $z = a + bi$ và $z' = a' + b'i$ Khi đó:</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Số phức liên hợp của z là $\bar{z} = a - bi$. ▪ $z = z' \Leftrightarrow \begin{cases} a = a' \\ b = b' \end{cases}$. ▪ $z = 0 \Leftrightarrow \begin{cases} a = 0 \\ b = 0 \end{cases}$. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Căn bậc hai của $a > 0$ là $\pm\sqrt{a}$. ▪ Căn bậc hai của $a < 0$ là $\pm i\sqrt{-a}$. ▪ Căn bậc hai của số phức $z = a + bi$ là hai số phức dạng $w = x + yi$ với $\begin{cases} x^2 - y^2 = a \\ 2xy = b \end{cases}$. 	<ul style="list-style-type: none"> ▪ Phương trình $z^2 = a > 0$ có hai nghiệm phức $z = \pm\sqrt{a}$. ▪ Phương trình $z^2 = a < 0$ có hai nghiệm phức $z = \pm i\sqrt{-a}$. ▪ Phương trình $az^2 + bz + c = 0$ ($a \neq 0$) với $\Delta < 0$ sẽ có hai nghiệm phức là: $z_{1,2} = \frac{-b \pm i\sqrt{-\Delta}}{2a}$.

XVII. KHỐI ĐA DIỆN VÀ THỂ TÍCH CỦA CHÚNG

A - MỘT SỐ HÌNH PHẪNG CƠ BẢN:

<p>1. Tam giác vuông:</p>	<p style="text-align: center;"><i>Pitago</i></p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ $AB^2 + AC^2 = BC^2$ ▪ $AB^2 = BH.BC$ ▪ $AC^2 = CH.BC$ ▪ $AH^2 = BH.CH$ ▪ $\frac{1}{AH^2} = \frac{1}{AB^2} + \frac{1}{AC^2} \Rightarrow AH = \frac{AB.AC}{\sqrt{AB^2 + AC^2}}$
<p>▪ $\sin B = \frac{AC}{BC}$ (đối/huyền) ▪ $\cos B = \frac{AB}{BC}$ (kề/huyền) ▪ $\tan B = \frac{AC}{AB}$ (đối/kề) ▪ $\cot B = \frac{AB}{AC}$ (kề/đối)</p>	
<p>2. Tam giác đều:</p>	<p>Giả sử tam giác ABC đều có cạnh a; trọng tâm G; các đường cao (trùng với trung tuyến) gồm AH, BK.</p> <ul style="list-style-type: none"> ▪ Đường cao: $AH = BK = \frac{(cạnh) \times \sqrt{3}}{2} = \frac{a\sqrt{3}}{2}$. ▪ $AG = \frac{2}{3}AH = \frac{2}{3} \cdot \frac{a\sqrt{3}}{2} = \frac{a\sqrt{3}}{3}$; $GH = \frac{1}{3}AH = \frac{1}{3} \cdot \frac{a\sqrt{3}}{2} = \frac{a\sqrt{3}}{6}$. ▪ Diện tích: $S_{\triangle ABC} = \frac{(cạnh)^2 \times \sqrt{3}}{4} = \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$.
<p>3. Tam giác thường:</p>	<p>Giả sử tam giác ABC có $a = BC, b = AC, c = AB$; các đường cao</p>

h_a, h_b, h_c lần lượt ứng với cạnh a, b, c . Ký hiệu R, r lần lượt là bán kính đường tròn ngoại tiếp và nội tiếp Δ .

▪ Định lý Sin: $\frac{a}{\sin A} = \frac{b}{\sin B} = \frac{c}{\sin C} = 2R$.

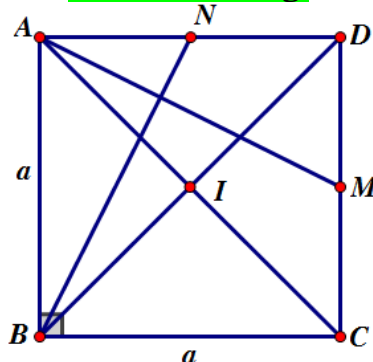
▪ Định lý Cô-sin: $a^2 = b^2 + c^2 - 2bc \cdot \cos A$;
 $b^2 = a^2 + c^2 - 2ac \cdot \cos B$; $c^2 = a^2 + b^2 - 2ab \cdot \cos C$.

▪ Diện tích: $S_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} h_a \cdot a = \frac{1}{2} h_b \cdot b = \frac{1}{2} h_c \cdot c$; $S_{\Delta ABC} = \frac{1}{2} ab \cdot \sin C = \frac{1}{2} ac \cdot \sin B = \frac{1}{2} bc \cdot \sin A$;

$S_{\Delta ABC} = \frac{abc}{4R} = pr$; $S_{\Delta ABC} = \sqrt{p(p-a)(p-b)(p-c)}$ với $p = \frac{a+b+c}{2}$ (nửa chu vi).

Công thức Hê-Rông

4. Hình vuông:

Cho hình vuông $ABCD$ có cạnh a ; hai điểm M, N lần lượt là trung điểm của CD, AD ; I là tâm hình vuông.

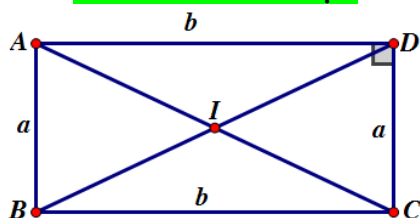
▪ Đường chéo: $\begin{cases} AC \perp BD \\ AC = BD = (\text{cạnh}) \times \sqrt{2} = a\sqrt{2} \end{cases}$

$IA = IB = IC = ID = \frac{a\sqrt{2}}{2}$ nên I là tâm đường tròn đi qua bốn đỉnh hình vuông.

▪ Diện tích: $S_{ABCD} = (\text{cạnh})^2 = a^2$; chu vi: $p = 4a$.

▪ Vì $\Delta ABN = \Delta ADM$, ta chứng minh được: $AM \perp BN$.

5. Hình chữ nhật:

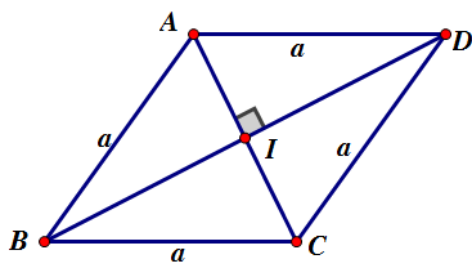
Cho hình chữ nhật $ABCD$ tâm I có $AB = a, AD = b$.

▪ Đường chéo: $AC = BD = \sqrt{a^2 + b^2}$.

$IA = IB = IC = ID = \frac{1}{2} \sqrt{a^2 + b^2}$ nên I là tâm đường tròn đi qua bốn điểm A, B, C, D .

▪ Diện tích: $S_{ABCD} = a \cdot b$; chu vi: $p = 2(a + b)$.

6. Hình thoi:

Cho hình thoi $ABCD$ có tâm I , cạnh bằng a .

▪ Đường chéo: $AC \perp BD$; $AC = 2AI = 2AB \cdot \sin \widehat{ABI} = 2a \cdot \sin \widehat{ABI}$.

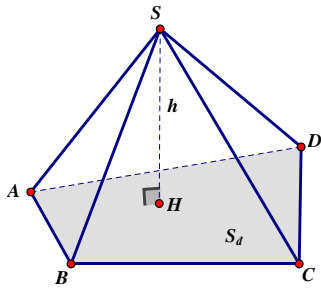
▪ Diện tích: $S_{ABCD} = \frac{1}{2} AC \cdot BD$; $S_{ABCD} = 2S_{\Delta ABC} = 2S_{\Delta ACD} = 2S_{\Delta ABD}$.

Đặc biệt: Nếu hình thoi có góc $\widehat{B} = \widehat{D} = 60^\circ$ ($\widehat{A} = \widehat{C} = 120^\circ$) thì ta chia hình thoi ra làm hai tam giác đều: $\Delta ABC = \Delta ACD$. $AC = a$ và

$S_{\Delta ABC} = S_{\Delta ACD} = \frac{a^2 \sqrt{3}}{4}$; $S_{ABCD} = 2S_{\Delta ABC} = \frac{a^2 \sqrt{3}}{2}$.

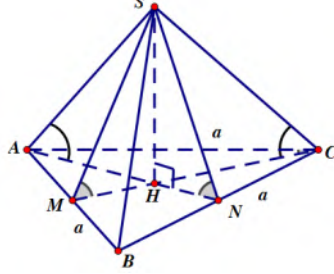
B - THỂ TÍCH KHỐI CHÓP:

7. Hình chóp:

$$V = \frac{1}{3}h.S_d$$

7.1. Hình chóp tam giác đều

- Tất cả cạnh bên bằng nhau.
 - Đáy là tam giác đều cạnh a .
 - $SH \perp (ABC)$ với H là trọng tâm (cũng là trực tâm) $\triangle ABC$.
- $$\begin{cases} S_d = \frac{a^2\sqrt{3}}{4} \\ SH = h \end{cases} \xrightarrow{\text{Thế tích}} V = \frac{1}{3}h \cdot \frac{a^2\sqrt{3}}{4}$$

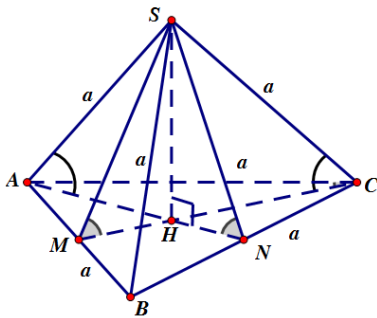
☆Góc giữa cạnh bên và mặt đáy:
 $(\overline{SA}, (\overline{ABC})) = \widehat{SAH}$
 $= (\overline{SC}, (\overline{ABC})) = \widehat{SCH}$.

☆Góc giữa mặt bên và mặt đáy:
 $(\overline{SAB}, (\overline{ABC})) = \widehat{SMH}$
 $= (\overline{SBC}, (\overline{ABC})) = \widehat{SNH}$.

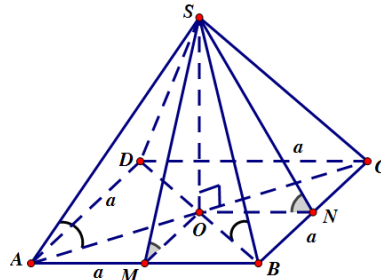
7.2. Tứ diện đều:

- Đây cũng là hình chóp tam giác đều, đặc biệt là cạnh bên bằng cạnh đáy. Thể

tích: $V = \frac{a^3\sqrt{2}}{12}$.

7.3. Hình chóp tứ giác đều:

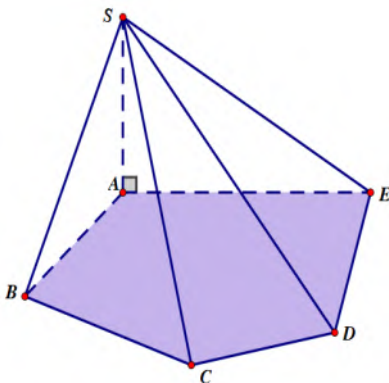

- Tất cả cạnh bên bằng nhau.
 - Đáy là hình vuông cạnh a .
 - $SO \perp (ABCD)$ với O là tâm hình vuông $ABCD$.
- $$\begin{cases} S_d = a^2 \\ SO = h \end{cases} \xrightarrow{\text{Thế tích}} V = \frac{1}{3}h.a^2$$

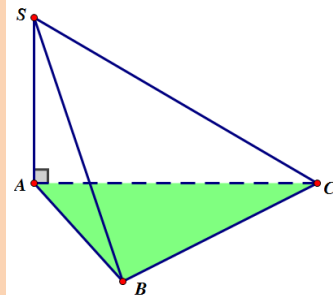
☆Góc giữa cạnh bên và mặt đáy:
 $(\overline{SA}, (\overline{ABCD})) = \widehat{SAO}$
 $= (\overline{SB}, (\overline{ABCD})) = \widehat{SBO}$.

☆Góc giữa mặt bên và mặt đáy:
 $(\overline{SAB}, (\overline{ABCD})) = \widehat{SMO}$
 $= (\overline{SBC}, (\overline{ABCD})) = \widehat{SNO}$.

7.4. Hình chóp có cạnh bên SA vuông góc với mặt phẳng đáy.

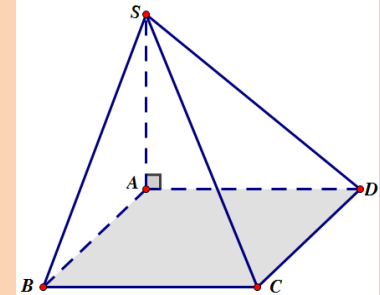

Đáy là tam giác

- $\begin{cases} h = SA \\ S_d = S_{\triangle ABC} \end{cases} \xrightarrow{\text{Thế tích}} V = \frac{1}{3}SA.S_{\triangle ABC}$
- Góc giữa cạnh bên và mặt đáy:
 $\begin{cases} (\overline{SB}, (\overline{ABC})) = \widehat{SBA} \\ (\overline{SC}, (\overline{ABC})) = \widehat{SCA} \end{cases}$

Đáy là tứ giác đặc biệt

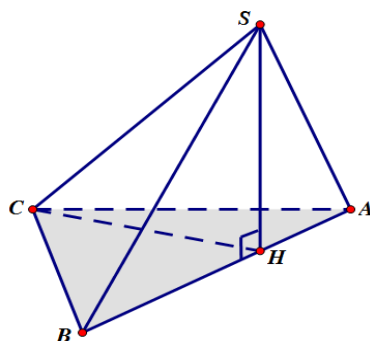
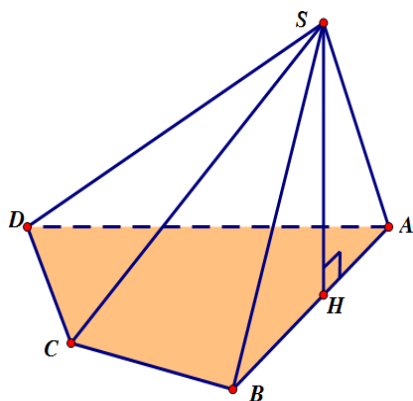
- $\begin{cases} h = SA \\ S_d = S_{ABCD} \end{cases} \xrightarrow{\text{Thế tích}} V = \frac{1}{3}SA.S_{ABCD}$
- Góc giữa cạnh bên và mặt đáy:
 $\begin{cases} (\overline{SB}, (\overline{ABCD})) = \widehat{SBA} \\ (\overline{SC}, (\overline{ABCD})) = \widehat{SCA} \end{cases}$

7.5. Hình chóp có mặt bên

Đáy là tam giác

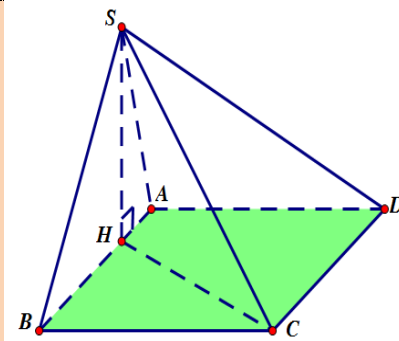
Đáy là tứ giác đặc biệt

(SAB) vuông góc với mặt phẳng đáy.

- Đường cao $h = SH$ cũng là đường cao của $\triangle SAB$.
- Góc giữa cạnh bên và mặt đáy:

$$\begin{cases} \widehat{(SA, (ABC))} = \widehat{SAH} \\ \widehat{(SC, (ABC))} = \widehat{SCH} \end{cases}$$

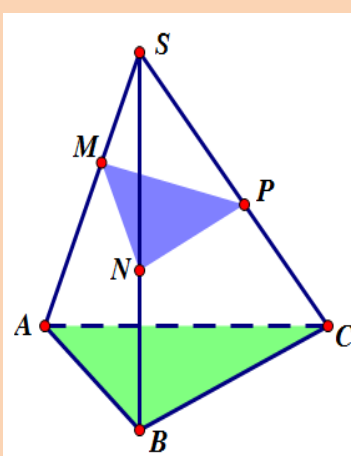
- Đường cao $h = SH$ cũng là đường cao của $\triangle SAB$.
- Góc giữa cạnh bên và mặt đáy:

$$\begin{cases} \widehat{(SA, (ABCD))} = \widehat{SAH} \\ \widehat{(SC, (ABCD))} = \widehat{SCH} \end{cases}$$

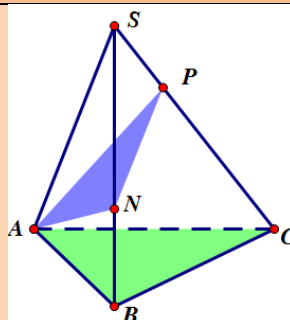
TỈ SỐ THỂ TÍCH

Cho hình chóp có đáy là tam giác ABC . Các điểm M, N, P nằm trên cạnh SA, SB, SC . Ta có:

$$\frac{V_{S.MNP}}{V_{S.ABC}} = \frac{SM}{SA} \cdot \frac{SN}{SB} \cdot \frac{SP}{SC}$$

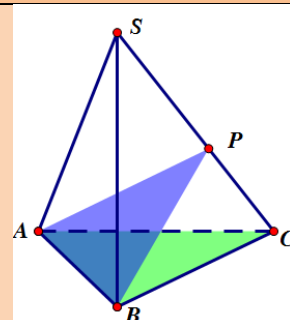

Đặc biệt: $M \equiv A$

$$\frac{V_{S.ANP}}{V_{S.ABC}} = \frac{SN}{SB} \cdot \frac{SP}{SC}$$

Đặc biệt $M \equiv A, N \equiv B$

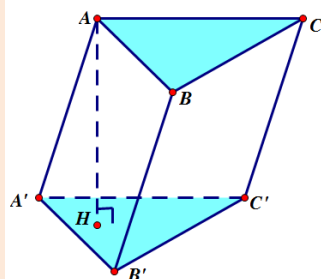
$$\frac{V_{S.ABP}}{V_{S.ABC}} = \frac{SP}{SC}$$

C - THỂ TÍCH KHỐI LĂNG TRỤ:

1. Hình lăng trụ thường:

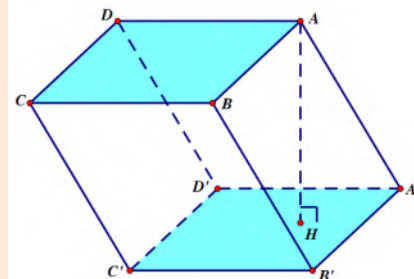
- Hai đáy là hai hình giống nhau và nằm trong hai mặt phẳng song song.
- Các cạnh bên song song và bằng nhau. Các mặt bên là các hình bình hành.
- Thể tích: $V = h \cdot S_d$.

Đáy là tam giác

$$V = AH \cdot S_{\triangle ABC} = AH \cdot S_{\triangle A'B'C'}$$

Đáy là tứ giác

$$V = AH \cdot S_{ABCD} = AH \cdot S_{A'B'C'D'}$$

2. Hình lăng trụ đứng:

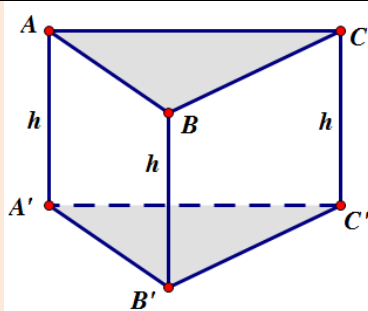
Đáy là tam giác

Đáy là tứ giác

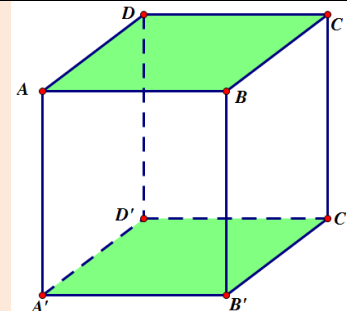
- Các cạnh bên cùng vuông góc với hai mặt đáy nên mỗi cạnh bên cũng là đường cao của lăng trụ.

☛ Lăng trụ tam giác đều:

Là **lăng trụ đứng** và có hai đáy là hai **tam giác đều** bằng nhau.

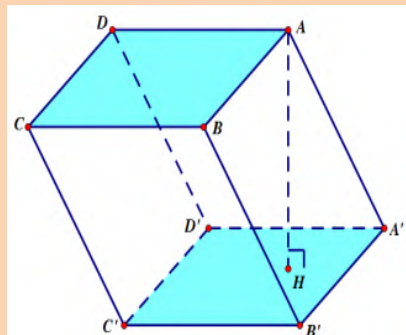
- Thể tích: $V = h.S_d$ với $h = AA' = BB' = CC'$.

- Thể tích: $V = h.S_d$ với $h = AA' = BB' = CC' = DD'$.

3. Hình hộp:

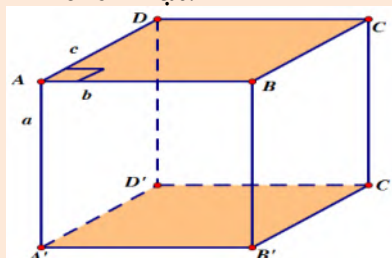
- Là lăng trụ có tất cả các mặt là hình bình hành.

- Thể tích: $V = h.S_d$.

3.1 Hình hộp chữ nhật:

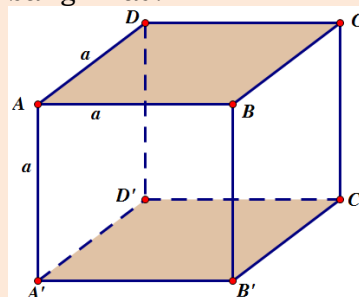
- Là lăng trụ đứng có đáy là hình chữ nhật.

- $V = abc$ với a, b, c là ba kích thước khác nhau của hình hộp chữ nhật.

3.2. Hình lập phương:

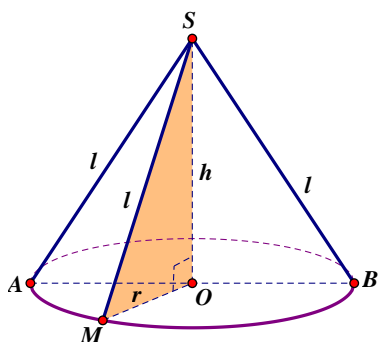
- Là hình hộp chữ nhật có tất cả các cạnh bằng nhau.

- $V = a^3$ với a là cạnh của hình lập phương.

XVIII. MẶT TRỤ - MẶT NÓN - MẶT CẦU

MẶT NÓN

☛ **Hình thành:** Quay Δ vuông SOM quanh trục SO , ta được mặt nón như hình bên

với: $\begin{cases} h = SO \\ r = OM \end{cases}$

Các yếu tố mặt nón:

- **Đường cao:** $h = SO$. (SO cũng được gọi là **trục** của hình nón).
- **Bán kính đáy:** $r = OA = OB = OM$.
- **Đường sinh:** $l = SA = SB = SM$.
- **Góc ở đỉnh:** \widehat{ASB} .
- **Thiết diện qua trục:** ΔSAB cân tại S .
- **Góc giữa đường sinh và mặt đáy:** $\widehat{SAO} = \widehat{SBO} = \widehat{SMO}$.

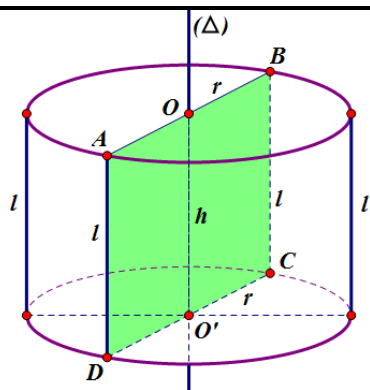
Một số công thức:

- **Chu vi đáy:** $p = 2\pi r$.
- **Diện tích đáy:** $S_d = \pi r^2$.
- **Thể tích:** $V = \frac{1}{3}h.S_d = \frac{1}{3}h.\pi r^2$.
(liên tưởng khối chóp).
- **Diện tích xung quanh:** $S_{xq} = \pi rl$.
- **Diện tích toàn phần:** $S_{tp} = S_{xq} + S_d = \pi rl + \pi r^2$.

MẶT TRỤ

Các yếu tố mặt trụ:

Một số công thức:

☛ **Hình thành:** Quay hình chữ nhật $ABCD$ quanh đường trung bình OO' , ta có mặt trụ như hình bên.

▪ **Đường cao:** $h = OO'$.

▪ **Đường sinh:** $l = AD = BC$.

Ta có: $l = h$.

▪ **Bán kính đáy:**

$$r = OA = OB = O'C = O'D.$$

▪ **Trục (Δ)** là đường thẳng đi qua hai điểm O, O' .

▪ **Thiết diện qua trục:** Là hình chữ nhật $ABCD$.

▪ **Chu vi đáy:** $p = 2\pi r$.

▪ **Diện tích đáy:** $S_d = \pi r^2$.

▪ **Thể tích khối trụ:**

$$V = h.S_d = h.\pi r^2.$$

▪ **Diện tích xung quanh:**

$$S_{xq} = 2\pi r.h.$$

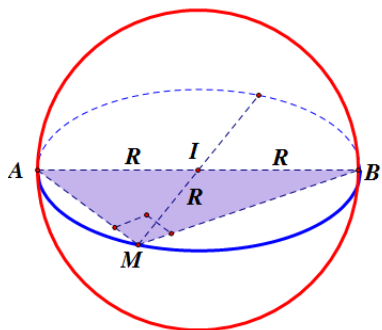
▪ **Diện tích toàn phần:**

$$S_{tp} = S_{xq} + 2S_d = 2\pi r.h + 2\pi r^2.$$

MẶT CẦU

Một số công thức:

Mặt cầu ngoại tiếp đa diện Mặt cầu nội tiếp đa diện

☛ **Hình thành:** Quay đường tròn tâm I , bán kính $R = \frac{AB}{2}$ quanh trục AB , ta có mặt cầu như hình vẽ.

▪ **Tâm I , bán kính**

$$R = IA = IB = IM.$$

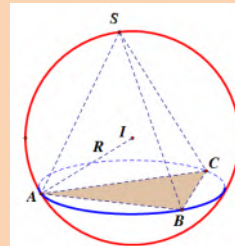
▪ **Đường kính $AB = 2R$.**

▪ **Thiết diện qua tâm mặt cầu:**

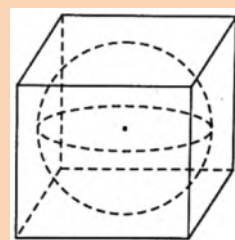
Là đường tròn tâm I , bán kính R .

▪ **Diện tích mặt cầu:** $S = 4\pi R^2$

▪ **Thể tích khối cầu:** $V = \frac{4\pi R^3}{3}$

▪ **Mặt cầu ngoại tiếp đa diện** là mặt cầu đi qua tất cả đỉnh của đa diện đó.

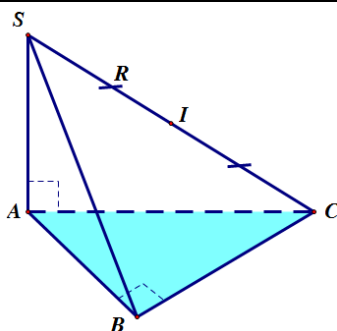

▪ **Mặt cầu nội tiếp** đa diện là mặt cầu tiếp xúc với tất cả các mặt của đa diện đó.

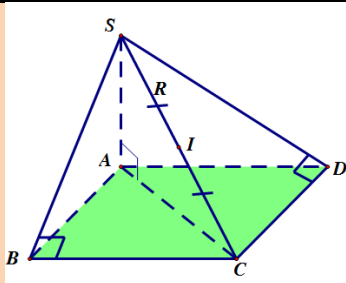
CÁCH TÌM BÁN KÍNH MẶT CẦU NGOẠI TIẾP HÌNH CHÓP THƯỜNG GẶP

1. Hình chóp có các đỉnh nhìn một cạnh dưới một góc vuông.

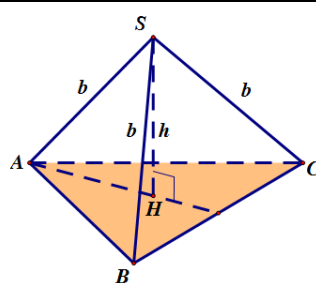
2. Hình chóp đều.

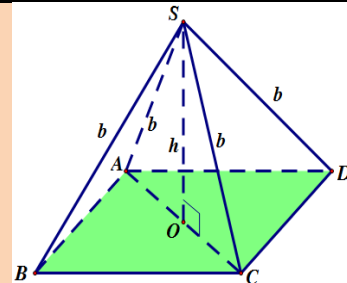
▪ Xét hình chóp có $SA \perp (ABC)$ và $\widehat{ABC} = 90^\circ$.

▪ Xét hình chóp có $SA \perp (ABCD)$ và $ABCD$ là hình chữ nhật hoặc hình vuông.
▪ Ta có: $\widehat{SAC} = \widehat{SBC}$

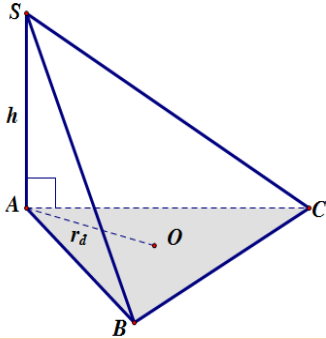
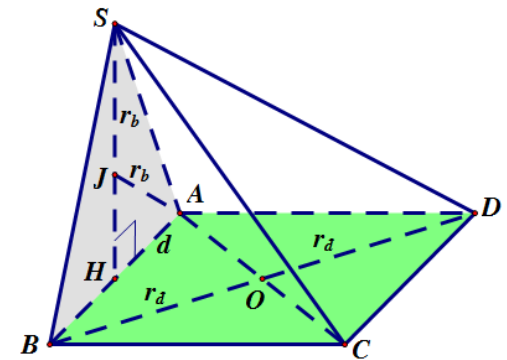

▪ Xét hình chóp tam giác đều có cạnh bên bằng b và đường cao $SH = h$.
▪ Bán kính mặt cầu

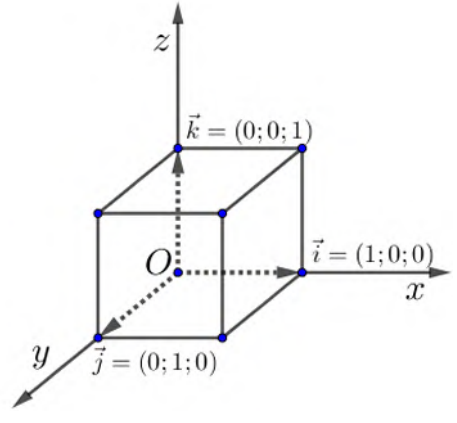

▪ Xét hình chóp tứ giác đều có cạnh bên bằng b và chiều cao $SO = h$
▪ Bán kính mặt cầu ngoại tiếp hình chóp trên là

<p>▪ Ta có</p> $\widehat{SAC} = \widehat{SBC} = 90^\circ$ <p>nên mặt cầu ngoại tiếp hình chóp có tâm I là trung điểm SC, bán kính $R = \frac{SC}{2}$.</p>	$= \widehat{SDC} = 90^\circ$ <p>Suy ra mặt cầu ngoại tiếp hình chóp có tâm I là trung điểm SC, bán kính $R = \frac{SC}{2}$.</p>	<p>ngoại tiếp hình chóp trên là $R = \frac{b^2}{2h}$.</p>	$R = \frac{b^2}{2h}$
--	--	--	----------------------

3. Hình chóp có cạnh bên vuông góc với mặt phẳng đáy.	4. Hình chóp có mặt bên vuông góc với mặt đáy.
 <p>▪ Khi đó mặt cầu ngoại tiếp hình chóp có bán kính $R = \sqrt{\left(\frac{h}{2}\right)^2 + r_d^2}$.</p> <p>▪ Nếu đáy là tam giác đều cạnh a thì $r_d = \frac{a\sqrt{3}}{3}$.</p> <p>▪ Nếu đáy là hình vuông cạnh a thì $r_d = \frac{a\sqrt{2}}{2}$.</p> <p>▪ Nếu đáy là hình chữ nhật cạnh a, b thì $r_d = \frac{\sqrt{a^2 + b^2}}{2}$.</p> <p>▪ Xét hình chóp có $SA \perp$ (đáy) và $SA = h$; bán kính đường tròn ngoại tiếp của đáy là r_d.</p>	 <p>▪ Xét hình chóp có mặt bên $(SAB) \perp$ (đáy), bán kính ngoại tiếp đáy là r_d, bán kính ngoại tiếp $\triangle SAB$ là r_b, $d = AB = (SAB) \cap$ (đáy).</p> <p>▪ Khi đó bán kính mặt cầu ngoại tiếp hình chóp là $R = \sqrt{r_d^2 + r_b^2 - \frac{d^2}{4}}$.</p>

XIX. HÌNH HỌC GIẢI TÍCH TRONG KHÔNG GIAN

	<p>1. Hệ trục tọa độ Oxyz:</p> <ul style="list-style-type: none"> Hệ trục gồm ba trục Ox, Oy, Oz đôi một vuông góc nhau. Trục Ox: trục hoành, có vectơ đơn vị $\vec{i} = (1;0;0)$. Trục Oy: trục tung, có vectơ đơn vị $\vec{j} = (0;1;0)$. Trục Oz: trục cao, có vectơ đơn vị $\vec{k} = (0;0;1)$. Điểm $O(0;0;0)$ là gốc tọa độ.
	<p>2. Tọa độ vectơ: Vectơ $\vec{u} = x\vec{i} + y\vec{j} + z\vec{k} \Leftrightarrow \vec{u} = (x;y;z)$.</p> <p>Cho $\vec{a} = (a_1;a_2;a_3), \vec{b} = (b_1;b_2;b_3)$. Ta có:</p>
<ul style="list-style-type: none"> $\vec{a} \pm \vec{b} = (a_1 \pm b_1; a_2 \pm b_2; a_3 \pm b_3)$ $k\vec{a} = (ka_1; ka_2; ka_3)$ $\vec{a} = \vec{b} \Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = b_1 \\ a_2 = b_2 \\ a_3 = b_3 \end{cases}$ 	<ul style="list-style-type: none"> \vec{a} cùng phương $\vec{b} \Leftrightarrow \vec{a} = k\vec{b} (k \in R)$ $\Leftrightarrow \begin{cases} a_1 = kb_1 \\ a_2 = kb_2 \\ a_3 = kb_3 \end{cases} \Leftrightarrow \frac{a_1}{b_1} = \frac{a_2}{b_2} = \frac{a_3}{b_3}, (b_1, b_2, b_3 \neq 0).$

$\vec{a}.\vec{b} = a_1.b_1 + a_2.b_2 + a_3.b_3$	$ \vec{a} = \sqrt{a_1^2 + a_2^2 + a_3^2}$	$\vec{a}^2 = \vec{a} ^2 = a_1^2 + a_2^2 + a_3^2$								
$\vec{a} \perp \vec{b} \Leftrightarrow \vec{a}.\vec{b} = 0 \Leftrightarrow a_1b_1 + a_2b_2 + a_3b_3 = 0$	$\cos(\vec{a}, \vec{b}) = \frac{\vec{a}.\vec{b}}{ \vec{a} . \vec{b} } = \frac{a_1b_1 + a_2b_2 + a_3b_3}{\sqrt{a_1^2 + a_2^2 + a_3^2}.\sqrt{b_1^2 + b_2^2 + b_3^2}}$									
3. Tọa độ điểm: $M(x; y; z) \Leftrightarrow \overrightarrow{OM} = (x; y; z)$. Cho $A(x_A; y_A; z_A)$, $B(x_B; y_B; z_B)$, $C(x_C; y_C; z_C)$, ta có:										
$\overrightarrow{AB} = (x_B - x_A; y_B - y_A; z_B - z_A)$	$AB = \sqrt{(x_B - x_A)^2 + (y_B - y_A)^2 + (z_B - z_A)^2}$									
Toạ độ trung điểm M của đoạn thẳng AB : $M\left(\frac{x_A + x_B}{2}; \frac{y_A + y_B}{2}; \frac{z_A + z_B}{2}\right)$.	Toạ độ trọng tâm G của tam giác ABC : $G\left(\frac{x_A + x_B + x_C}{3}; \frac{y_A + y_B + y_C}{3}; \frac{z_A + z_B + z_C}{3}\right)$.									
QUY TẮC CHIẾU ĐẶC BIỆT										
<table><tr><td>Chiếu điểm trên trục tọa độ</td><td>Chiếu điểm trên mặt phẳng tọa độ</td></tr><tr><td><ul style="list-style-type: none">Điểm $M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } x)]{\text{Chiếu vào Ox}} M_1(x_M; 0; 0)$Điểm $M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } y)]{\text{Chiếu vào Oy}} M_2(0; y_M; 0)$Điểm $M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } z)]{\text{Chiếu vào Oz}} M_3(0; 0; z_M)$</td><td><ul style="list-style-type: none">Điểm $M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } x, y)]{\text{Chiếu vào Oxy}} M_1(x_M; y_M; 0)$Điểm $M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } y, z)]{\text{Chiếu vào Oyz}} M_2(0; y_M; z_M)$Điểm $M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } x, z)]{\text{Chiếu vào Oxz}} M_3(x_M; 0; z_M)$</td></tr><tr><td>Đối xứng điểm qua trục tọa độ</td><td>Đối xứng điểm qua mặt phẳng tọa độ</td></tr><tr><td><ul style="list-style-type: none">$M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } x; \text{ đổi dấu } y, z)]{\text{Đối xứng qua Ox}} M_1(x_M; -y_M; -z_M)$$M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } y; \text{ đổi dấu } x, z)]{\text{Đối xứng qua Oy}} M_2(-x_M; y_M; -z_M)$$M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } z; \text{ đổi dấu } x, y)]{\text{Đối xứng qua Oz}} M_3(-x_M; -y_M; z_M)$</td><td><ul style="list-style-type: none">$M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } x, y; \text{ đổi dấu } z)]{\text{Đối xứng qua Oxy}} M_1(x_M; y_M; -z_M)$$M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } x, z; \text{ đổi dấu } y)]{\text{Đối xứng qua Oxz}} M_2(x_M; -y_M; z_M)$$M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } y, z; \text{ đổi dấu } x)]{\text{Đối xứng qua Oyz}} M_3(-x_M; y_M; z_M)$</td></tr></table>			Chiếu điểm trên trục tọa độ	Chiếu điểm trên mặt phẳng tọa độ	<ul style="list-style-type: none">Điểm $M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } x)]{\text{Chiếu vào Ox}} M_1(x_M; 0; 0)$Điểm $M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } y)]{\text{Chiếu vào Oy}} M_2(0; y_M; 0)$Điểm $M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } z)]{\text{Chiếu vào Oz}} M_3(0; 0; z_M)$	<ul style="list-style-type: none">Điểm $M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } x, y)]{\text{Chiếu vào Oxy}} M_1(x_M; y_M; 0)$Điểm $M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } y, z)]{\text{Chiếu vào Oyz}} M_2(0; y_M; z_M)$Điểm $M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } x, z)]{\text{Chiếu vào Oxz}} M_3(x_M; 0; z_M)$	Đối xứng điểm qua trục tọa độ	Đối xứng điểm qua mặt phẳng tọa độ	<ul style="list-style-type: none">$M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } x; \text{ đổi dấu } y, z)]{\text{Đối xứng qua Ox}} M_1(x_M; -y_M; -z_M)$$M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } y; \text{ đổi dấu } x, z)]{\text{Đối xứng qua Oy}} M_2(-x_M; y_M; -z_M)$$M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } z; \text{ đổi dấu } x, y)]{\text{Đối xứng qua Oz}} M_3(-x_M; -y_M; z_M)$	<ul style="list-style-type: none">$M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } x, y; \text{ đổi dấu } z)]{\text{Đối xứng qua Oxy}} M_1(x_M; y_M; -z_M)$$M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } x, z; \text{ đổi dấu } y)]{\text{Đối xứng qua Oxz}} M_2(x_M; -y_M; z_M)$$M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } y, z; \text{ đổi dấu } x)]{\text{Đối xứng qua Oyz}} M_3(-x_M; y_M; z_M)$
Chiếu điểm trên trục tọa độ	Chiếu điểm trên mặt phẳng tọa độ									
<ul style="list-style-type: none">Điểm $M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } x)]{\text{Chiếu vào Ox}} M_1(x_M; 0; 0)$Điểm $M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } y)]{\text{Chiếu vào Oy}} M_2(0; y_M; 0)$Điểm $M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } z)]{\text{Chiếu vào Oz}} M_3(0; 0; z_M)$	<ul style="list-style-type: none">Điểm $M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } x, y)]{\text{Chiếu vào Oxy}} M_1(x_M; y_M; 0)$Điểm $M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } y, z)]{\text{Chiếu vào Oyz}} M_2(0; y_M; z_M)$Điểm $M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } x, z)]{\text{Chiếu vào Oxz}} M_3(x_M; 0; z_M)$									
Đối xứng điểm qua trục tọa độ	Đối xứng điểm qua mặt phẳng tọa độ									
<ul style="list-style-type: none">$M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } x; \text{ đổi dấu } y, z)]{\text{Đối xứng qua Ox}} M_1(x_M; -y_M; -z_M)$$M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } y; \text{ đổi dấu } x, z)]{\text{Đối xứng qua Oy}} M_2(-x_M; y_M; -z_M)$$M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } z; \text{ đổi dấu } x, y)]{\text{Đối xứng qua Oz}} M_3(-x_M; -y_M; z_M)$	<ul style="list-style-type: none">$M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } x, y; \text{ đổi dấu } z)]{\text{Đối xứng qua Oxy}} M_1(x_M; y_M; -z_M)$$M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } x, z; \text{ đổi dấu } y)]{\text{Đối xứng qua Oxz}} M_2(x_M; -y_M; z_M)$$M(x_M; y_M; z_M) \xrightarrow[\text{(Giữ nguyên } y, z; \text{ đổi dấu } x)]{\text{Đối xứng qua Oyz}} M_3(-x_M; y_M; z_M)$									
4. Tích có hướng của hai vectơ:										
☛ Định nghĩa: Cho $\vec{a} = (a_1, a_2, a_3)$, $\vec{b} = (b_1, b_2, b_3)$, tích có hướng của \vec{a} và \vec{b} là: $[\vec{a}, \vec{b}] = \left(\begin{vmatrix} a_2 & a_3 \\ b_2 & b_3 \end{vmatrix}; \begin{vmatrix} a_3 & a_1 \\ b_3 & b_1 \end{vmatrix}; \begin{vmatrix} a_1 & a_2 \\ b_1 & b_2 \end{vmatrix} \right) = (a_2b_3 - a_3b_2; a_3b_1 - a_1b_3; a_1b_2 - a_2b_1).$										
☛ Tính chất:	$[\vec{a}, \vec{b}] \perp \vec{a}$	$[\vec{a}, \vec{b}] \perp \vec{b}$								
	$ \vec{a}, \vec{b} = \vec{a} . \vec{b} .\sin(\vec{a}, \vec{b})$									
<ul style="list-style-type: none">Điều kiện cùng phương của hai vectơ \vec{a} & \vec{b} là $[\vec{a}, \vec{b}] = \vec{0}$ với $\vec{0} = (0; 0; 0)$.	<ul style="list-style-type: none">Điều kiện đồng phẳng của ba vectơ \vec{a}, \vec{b} và \vec{c} là $[\vec{a}, \vec{b}].\vec{c} = 0$.									
<ul style="list-style-type: none">Diện tích hình bình hành $ABCD$: $S_{\square ABCD} = \vec{AB}, \vec{AD}$.	<ul style="list-style-type: none">Diện tích tam giác ABC: $S_{\triangle ABC} = \frac{1}{2} \vec{AB}, \vec{AC}$.									
<ul style="list-style-type: none">Thể tích khối hộp: $V_{ABCD.A'B'C'D'} = \vec{AB}, \vec{AD}. \vec{AA'}$.	<ul style="list-style-type: none">Thể tích tứ diện: $V_{ABCD} = \frac{1}{6} \vec{AB}, \vec{AC}. \vec{AD}$.									
5. Phương trình mặt cầu:										
Dạng 1: $(S): (x - a)^2 + (y - b)^2 + (z - c)^2 = R^2$ $\xrightarrow{\text{Mặt cầu (S) có}} \begin{cases} I(a; b; c) \\ R = \sqrt{R^2} \end{cases}$	Dạng 2: $(S): x^2 + y^2 + z^2 - 2ax - 2by - 2cz + d = 0$ $\xrightarrow{\text{Mặt cầu (S) có}} \begin{cases} I(a; b; c) \\ R = \sqrt{a^2 + b^2 + c^2 - d} \end{cases}$									
☛ Phương trình $x^2 + y^2 + z^2 - 2ax - 2by - 2cz + d = 0$ là phương trình mặt cầu $\Leftrightarrow a^2 + b^2 + c^2 - d > 0$.										
Bài toán 5.1. Viết phương trình mặt cầu tâm										
Bài toán 5.2. Viết phương trình mặt cầu có										

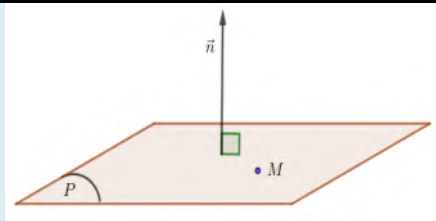
I và đi qua điểm M.

- **Bước 1:** Tính bán kính $R = IM$.
- **Bước 2:** Viết phương trình mặt cầu **dạng 1**.

đường kính AB.

- **Bước 1:** Tìm tâm I là trung điểm AB . Bán kính $R = \frac{AB}{2} = IA = IB$.
- **Bước 2:** Viết phương trình mặt cầu **dạng 1**.

6. Phương trình mặt phẳng:

🔗 **Lưu ý:** Vectơ pháp tuyến (VTPT) của mặt phẳng là vectơ khác $\vec{0}$ nằm trên đường thẳng vuông góc với mặt phẳng đó.

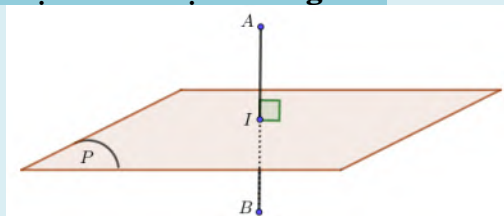
- Mặt phẳng (P) $\left\{ \begin{array}{l} \text{qua } M(x_0; y_0; z_0) \\ \text{VTPT } \vec{n} = (a; b; c) \end{array} \right.$ thì phương trình

$$(P): \boxed{a(x - x_0) + b(y - y_0) + c(z - z_0) = 0}.$$

- Ngược lại, một mặt phẳng bất kỳ đều có phương trình dạng $ax + by + cz + d = 0$, mặt phẳng này có VTPT $\vec{n} = (a; b; c)$.

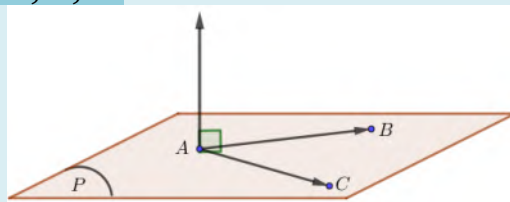
🔗 **Đặc biệt:** $mp(Oyz): x = 0 \xrightarrow{\text{VTPT}} \vec{n}_{(Oyz)} = (1; 0; 0)$, $mp(Oxz): y = 0 \xrightarrow{\text{VTPT}} \vec{n}_{(Oxz)} = (0; 1; 0)$, $mp(Oxy): z = 0 \xrightarrow{\text{VTPT}} \vec{n}_{(Oxy)} = (0; 0; 1)$

Bài toán 6.1. Viết phương trình mặt phẳng trung trực của đoạn thẳng AB.

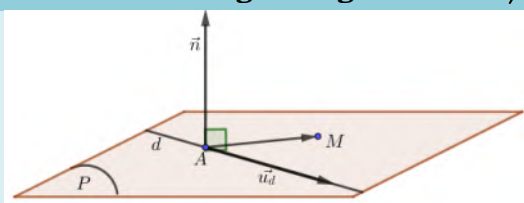
- **Bước 1:** Tìm trung điểm I của đoạn AB và tính tọa độ \vec{AB} .
- **Bước 2:** Phương trình $mp(P) \left\{ \begin{array}{l} \text{qua } I \\ \text{VTPT } \vec{n} = \vec{AB} \end{array} \right.$.

Bài toán 6.2. Viết phương trình mặt phẳng đi qua ba điểm A, B, C.

- **Bước 1:** Tính tọa độ \vec{AB}, \vec{AC} và suy ra $[\vec{AB}, \vec{AC}]$.
- **Bước 2:** Phương trình $mp(P) \left\{ \begin{array}{l} \text{qua } A \\ \text{VTPT } \vec{n} = [\vec{AB}, \vec{AC}] \end{array} \right.$.

Bài toán 6.3. Viết phương trình mặt phẳng qua M và chứa đường thẳng d với $M \notin d$.

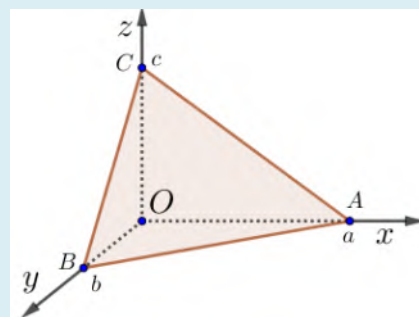

- **Bước 1:** Chọn điểm $A \in d$ và một VTCP \vec{u}_d . Tính $[\vec{AM}, \vec{u}_d]$.
- **Bước 2:** Phương trình $mp(P) \left\{ \begin{array}{l} \text{qua } M \\ \text{VTPT } \vec{n} = [\vec{AM}, \vec{u}_d] \end{array} \right.$

Bài toán 6.4. Viết phương trình mặt phẳng cắt Ox, Oy, Oz lần lượt tại A(a; 0; 0), B(0; b; 0), C(0; 0; c) với a, b, c ≠ 0.

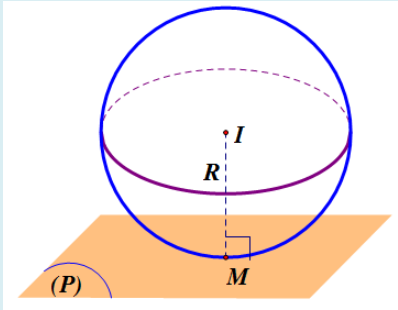
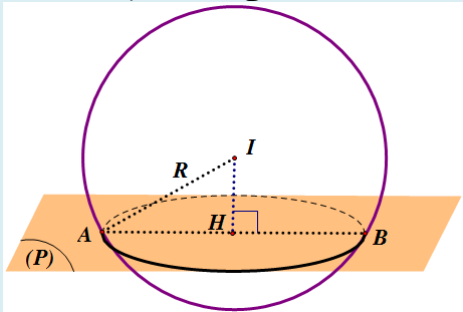
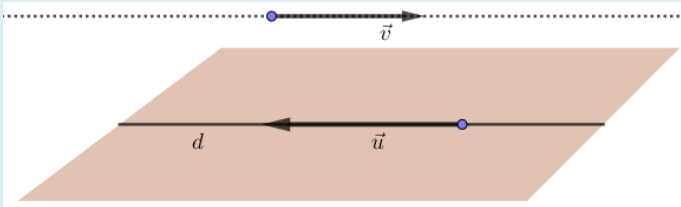
- Phương trình mặt phẳng được viết theo đoạn chắn

$$(P): \boxed{\frac{x}{a} + \frac{y}{b} + \frac{z}{c} = 1}.$$

Khoảng cách từ điểm đến mặt phẳng

Khoảng cách giữa hai mặt phẳng song song

<ul style="list-style-type: none"> Cho $\begin{cases} M(x_0; y_0; z_0) \\ mp(P): ax+by+cz+d=0 \end{cases}$ Khi đó: $d(M, (P)) = \frac{ ax_0+by_0+cz_0+d }{\sqrt{a^2+b^2+c^2}}$ 	<ul style="list-style-type: none"> Cho hai mặt phẳng $\begin{cases} (P): ax+by+cz+d_1=0 \\ (Q): ax+by+cz+d_2=0 \end{cases}$ Khi đó: $d((P), (Q)) = \frac{ d_1-d_2 }{\sqrt{a^2+b^2+c^2}}$ với $d_1 \neq d_2$.
Góc giữa hai mặt phẳng	Vị trí tương đối giữa hai mặt phẳng
<ul style="list-style-type: none"> Cho hai mặt phẳng $(\alpha), (\beta)$ có phương trình: $\begin{cases} (P): a_1x+b_1y+c_1z+d_1=0 \\ (Q): a_2x+b_2y+c_2z+d_2=0 \end{cases}$ Góc giữa (P) & (Q) được tính: $\cos((P), (Q)) = \frac{ \vec{n}_P \cdot \vec{n}_Q }{ \vec{n}_P \cdot \vec{n}_Q } = \frac{ a_1a_2+b_1b_2+c_1c_2 }{\sqrt{a_1^2+b_1^2+c_1^2} \cdot \sqrt{a_2^2+b_2^2+c_2^2}}$ Chú ý: $0^\circ \leq \widehat{((P), (Q))} \leq 90^\circ$. 	<p>Cho hai mặt phẳng $(\alpha), (\beta)$ có phương trình: $\begin{cases} (P): a_1x+b_1y+c_1z+d_1=0 \\ (Q): a_2x+b_2y+c_2z+d_2=0 \end{cases}$. Ta có:</p> <ul style="list-style-type: none"> $(P) \parallel (Q) \Leftrightarrow \frac{a_1}{a_2} = \frac{b_1}{b_2} = \frac{c_1}{c_2} \neq \frac{d_1}{d_2}$. $(P) \equiv (Q) \Leftrightarrow \frac{a_1}{a_2} = \frac{b_1}{b_2} = \frac{c_1}{c_2} = \frac{d_1}{d_2}$. $(P) \& (Q)$ cắt nhau $\Leftrightarrow a_1:b_1:c_1 \neq a_2:b_2:c_2$. $(P) \perp (Q) \Leftrightarrow a_1a_2+b_1b_2+c_1c_2=0$. <p>Lưu ý: Các tỉ số trên có nghĩa khi mẫu khác 0.</p>
Vị trí tương đối giữa mặt phẳng và mặt cầu	
Cho mặt phẳng $(P): ax+by+cz+d=0$ và mặt cầu (S) có tâm I và bán kính R .	
<ul style="list-style-type: none"> Trường hợp 1: $d(I, (P)) > R \Leftrightarrow (P)$ và (S) không có điểm chung. Trường hợp 2: $d(I, (P)) = R \Leftrightarrow (P)$ và (S) có một điểm chung. Khi đó ta nói (P) tiếp xúc (S) hoặc (P) là tiếp diện của (S). 	<ul style="list-style-type: none"> Trường hợp 3: $d(I, (P)) < R \Leftrightarrow (P)$ cắt (S) theo giao tuyến là một đường tròn.
 <p>Ta có: $IM \perp (P)$ với M là tiếp điểm.</p>	 <p>Đường tròn giao tuyến có tâm H (là trung điểm AB), bán kính $r = \sqrt{R^2 - IH^2}$ với $IH = d(I, (P))$.</p>
7. Phương trình đường thẳng:	
<p>Đường thẳng d qua $A(x_A; y_A; z_A)$ có VTCP $\vec{u} = (u_1; u_2; u_3)$</p> <p>Vectơ chỉ phương (VTCP) của đường thẳng d là</p>	<ul style="list-style-type: none"> Phương trình tham số d: $\begin{cases} x = x_A + u_1t \\ y = y_A + u_2t \\ z = z_A + u_3t \end{cases}$ với t là tham số. Phương trình chính tắc d: $\frac{x-x_A}{u_1} = \frac{y-y_A}{u_2} = \frac{z-z_A}{u_3}$ với $u_1, u_2, u_3 \neq 0$.

vectơ khác $\vec{0}$, có giá trùng với d hoặc song song với d .

Lưu ý: Nếu có cặp vectơ khác $\vec{0}$ không cùng phương sao cho $\begin{cases} \vec{a} \perp d \\ \vec{b} \perp d \end{cases}$ thì d có VTCP là: $\vec{u}_d = [\vec{a}, \vec{b}]$.

7.1. Ví trí tương đối giữa hai đường thẳng:

Xét vị trí tương đối của hai đường thẳng d_1, d_2 với $d_1 \begin{cases} \text{qua } M \\ \text{VTCP } \vec{u}_1 \end{cases}, d_2 \begin{cases} \text{qua } N \\ \text{VTCP } \vec{u}_2 \end{cases}$.

Bước I	Bước II	Kết luận
$\diamond [\vec{u}_1, \vec{u}_2] = \vec{0} \rightarrow$ Hai đường thẳng d_1, d_2 song song hoặc trùng nhau .	$\diamond [\vec{u}_1, \vec{MN}] = \vec{0}$	$\rightarrow d_1 \equiv d_2$
	$\diamond [\vec{u}_1, \vec{MN}] \neq \vec{0}$	$\rightarrow d_1 \parallel d_2$
$\diamond [\vec{u}_1, \vec{u}_2] \neq \vec{0} \rightarrow$ Hai đường thẳng d_1, d_2 cắt nhau hoặc chéo nhau .	$\diamond [\vec{u}_1, \vec{u}_2] \cdot \vec{MN} = 0$	$\rightarrow d_1$ cắt d_2
	$\diamond [\vec{u}_1, \vec{u}_2] \cdot \vec{MN} \neq 0$	$\rightarrow d_1$ & d_2 chéo nhau

7.2. Ví trí tương đối giữa đường thẳng và mặt phẳng:

Xét vị trí tương đối giữa đường thẳng $d: \begin{cases} x = x_0 + u_1 t \\ y = y_0 + u_2 t \\ z = z_0 + u_3 t \end{cases}$ và mặt phẳng $(P): ax + by + cz + d = 0$.

Bước I:	Bước II: Giải PT (*), ta gặp 1 trong 3 trường hợp sau	Kết luận
\diamond Thay phương trình tham số d vào phương trình (P) , ta được PT (*): $a(x_0 + u_1 t) + b(y_0 + u_2 t) + c(z_0 + u_3 t) + d = 0$	\diamond PT (*) vô nghiệm	$\rightarrow d \parallel (P)$
	\diamond PT (*) có 1 nghiệm $\begin{cases} x = x_0 \\ y = y_0 \\ z = z_0 \end{cases}$	$\rightarrow d$ cắt (P) tại điểm có tọa độ $(x_0; y_0; z_0)$.
	\diamond PT (*) có vô số nghiệm	$\rightarrow d \subset (P)$

7.3. Khoảng cách từ điểm đến đường thẳng:

\hookrightarrow Cho điểm M và đường thẳng d (có phương trình tham số hoặc chính tắc).	<ul style="list-style-type: none"> Bước 1: Chọn điểm $A \in d$ và một VTCP \vec{u}_d. Bước 2: $d(M, d) = \frac{[\vec{u}_d, \vec{AM}]}{ \vec{u}_d }$.
---	---

7.4. Góc giữa hai đường thẳng:

\hookrightarrow Cho hai đường thẳng d_1, d_2 lần lượt có VTCP là \vec{u}_1, \vec{u}_2 .	\rightarrow Ta có: $\cos(\widehat{d_1, d_2}) = \frac{ \vec{u}_1 \cdot \vec{u}_2 }{ \vec{u}_1 \cdot \vec{u}_2 }$.
---	---

7.5. Góc giữa đường thẳng và mặt phẳng:

\hookrightarrow Cho đường thẳng d có VTCP \vec{u} và mặt phẳng (P) có VTPT \vec{n} .	\rightarrow Ta có: $\sin(\widehat{d, (P)}) = \frac{ \vec{u} \cdot \vec{n} }{ \vec{u} \cdot \vec{n} }$.
--	---

8. Hình chiếu và điểm đối xứng:

Bài toán		Phương pháp		
8.1. Tìm hình chiếu của điểm A trên mặt phẳng (P) .	<ul style="list-style-type: none">❖ Gọi d là đường thẳng $\left\{ \begin{array}{l} \text{qua } A \\ \perp (P) \end{array} \right. \rightarrow$ Viết pt tham số của d với VTCP của d cũng là VTPT của (P).❖ Gọi $H = d \cap (P)$. Thay pt tham số của d vào pt mp (P) ta tìm được tọa độ H.			
8.2. Tìm điểm A' đối xứng với A qua (P) .	<ul style="list-style-type: none">❖ Ta có H là trung điểm $AA' \Rightarrow \begin{cases} x_{A'} = 2x_H - x_A \\ y_{A'} = 2y_H - y_A \\ z_{A'} = 2z_H - z_A \end{cases}$			
8.3. Tìm hình chiếu của điểm A trên đường thẳng d .	Cách I	<ul style="list-style-type: none">❖ Gọi H (theo t) (dựa vào pt tham số của d).❖ $AH \perp d \Leftrightarrow \overrightarrow{AH} \cdot \vec{u}_d = 0 \rightarrow$ Tìm được $t = \dots \rightarrow$ Tọa độ H.		
	Cách II	<ul style="list-style-type: none">❖ Gọi $(P) \left\{ \begin{array}{l} \text{qua } A \\ (P) \perp d \end{array} \right. \rightarrow$ Viết pt mp (P).❖ Gọi $H = d \cap (P)$. Thay pt tham số của d vào pt mp (P) ta tìm được tọa độ H.		
8.4. Tìm điểm A' đối xứng với A qua đường thẳng d .	<ul style="list-style-type: none">❖ Ta có H là trung điểm $AA' \Rightarrow \begin{cases} x_{A'} = 2x_H - x_A \\ y_{A'} = 2y_H - y_A \\ z_{A'} = 2z_H - z_A \end{cases}$			
8.5. Viết phương trình đường thẳng d' là hình chiếu của đường thẳng d trên mp (P) .	Trường hợp 1: d song song mp (P) .	<ul style="list-style-type: none">❖ Lập phương trình mp (Q) biết (Q) chứa d và $(Q) \perp (P)$:<ul style="list-style-type: none">▪ (Q) qua điểm $A \in d$.▪ (Q) có VTPT $\vec{n}_Q = [\vec{u}_d, \vec{n}_P]$.❖ Lập phương trình d' là giao tuyến hai mp (P) và (Q):<ul style="list-style-type: none">▪ Chọn hai điểm A, B thuộc d' bằng cách thay $x = 0 \xrightarrow{\text{Tim}} y, z$ và thay $y = 0 \xrightarrow{\text{Tim}} x, z$ (đối với hệ hai pt $(P), (Q)$).▪ Viết pt d qua A, B.		
	Trường hợp 2: d cắt mp (P) tại một điểm.			